

**RAPORT Z REALIZACJI PRACY
W ZAKRESIE WDRAŻANIA
MODELU OSŁ
W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY RODZINIE
WE WŁOCŁAWKU**

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
RODZINIE WE WŁOCŁAWKU**
ul. Kościuszki 26
87-800 Włocławek
Tel. 054 411 -63-11

OPIS DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W OPARCIU O MODEL ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE WE WŁOCŁAWKU w latach 2013-2016.

Włocławek to trzecie co do wielkości miasto województwa kujawsko – pomorskiego, ulokowane na 8 433 ha. To miasto, o zachowanym średniowiecznym układzie lokacyjnym, posiada znaczne walory zabytkowe, kulturowe i krajobrazowe. Sytuacja gospodarcza naszego miasta jest trudna, głównie ze względu na historyczne uwarunkowania. W latach PRL Włocławek stanowił miasto robotnicze, rozwijające się dzięki istnieniu dużych zakładów pracy. Do lat osiemdziesiątych XX wieku praca w przemyśle i budownictwie dawała zatrudnienie większości zawodowo czynnej ludności. Niestety, zakłady te nie przetrwały transformacji systemowej. Wygenerowało to w latach 90-tych dużą liczbę osób bezrobotnych, którzy do tej pory nie odnaleźli się na rynku pracy i stanowią „trzon” beneficjentów MOPR. Długotrwałe pozostawanie bez pracy powoduje, w połączeniu z ubóstwem, uczucie bezradności i alienacji społecznej oraz uzależnienie od wsparcia udzielanego w ramach pomocy społecznej. Wiąże się również z utratą nadziei na poprawę własnej sytuacji, obniżeniem samooceny oraz zniechęceniem do działania. Starając się przeciwdziałać takim zjawiskom, MOPR we Włocławku podjął decyzję o rozwijaniu środowiskowej metody pracy socjalnej, dzięki której w oparciu o wartości podmiotowości, równości szans i empowermentu, współpracując z różnymi instytucjami uczymy ludzi i społeczności lokalne wspólnego działania, angażowania i wydobywania własnego potencjału do rozwiązywania swoich problemów oraz tworzenia warunków do lepszego życia.

Nasz ośrodek z dużym zaangażowaniem realizuje metodę pracy środowiskowej od 2007 roku. Pierwszą zewnętrzną oceną naszych działań realizowanych przez pracowników socjalnych było otrzymanie w listopadzie 2008r. Certyfikatu Jakości Centrum Aktywności Lokalnej, który przyznany był do czerwca 2013r. W 2013 roku ponownie złożyliśmy dokumenty aplikacyjne uwidaczniając wprowadzone zmiany w zakresie realizowania pracy na rzecz rozwoju społeczności lokalnej w oparciu o Model OSL. Ponownie uzyskaliśmy Certyfikat do roku 2016.

Okres 2013 do 2016 był czasem dość trudnym, między innymi z uwagi na zmiany na stanowisku Dyrektora naszego ośrodka co niejednokrotnie wiązało się ze zmianami w strukturze organizacyjnej. Był to również dość trudny czas również z perspektywy organizatorów społeczności lokalnej także z uwagi na zmiany organizacyjne i pewnego rodzaju niepewność co do zasad realizowania pracy w oparciu o Model OSL. Warto jednak podkreślić, że minione trzy lata mimo pewnych trudności były ważne z uwagi na ciągły rozwój tej metody pracy, rozwój społeczności lokalnych, wyznaczanie nowych celów, utrwalanie już wypracowanych zmian z uwzględnieniem szeroko rozumianej edukacji nie tylko naszego zespołu ale również społeczności z którymi pracujemy. Na dzień dzisiejszy zarówno Statut (§ 4) jak i nowy Regulamin Organizacyjny (§9; §27; §28) naszego ośrodka, a także zapisy w zakresach czynności umożliwiają realizację zadań wynikających z pracy w oparciu o Model OSL. Do konkretnych działań w tym zakresie został powołany Zarządzeniem Dyrektora MOPR Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej (Zarządzenie Nr 9/2015) z dnia 28 stycznia 2015r. W skład Zespołu wchodzi pracownicy socjalni poszczególnych Osiedlowych Sekcji Pomocy Społecznej, oraz pracownik Klubu Integracji Społecznej naszego ośrodka. Pracownicy socjalni – członkowie Zespołu mają o ¼ zmniejszone rejony działania, a obowiązki związane z organizowaniem społeczności lokalnej dokładnie zostały określone w Zarządzeniu powołującym Zespół. Za dodatkowe czynności pracownicy socjalni – organizatorzy społeczności lokalnej otrzymują dodatek specjalny.

Pacę Zespołu koordynuje wyznaczony pracownik Działu Pomocy Środowiskowej, którego zadania dotyczą również podejmowania działań związanych z integrowaniem rozwijających się społeczności lokalnych tj. tworzenie płaszczyzny do szeroko rozumianej integracji dla wszystkich społeczności uczestniczących w procesie zmian.

Realizowane przez nas działania mieszczą się w Modelu Organizowanie Społeczności Lokalnej i spełniają wszystkie warunki określone w zgłoszeniu do certyfikatu oraz regulaminie przyznawania certyfikatu.

Poniżej przedstawiamy działania podejmowane przez pracowników socjalnych – organizatorów społeczności lokalnych w poszczególnych Sekcjach oraz działania Koordynatora Zespołu na przestrzeni lat 2013 – 2016.

RAPORT Z REALIZACJI DZIAŁAŃ OSIEDLOWEJ SEKCJI POMOCY SPOŁECZNEJ NR 1 ŚRÓDMIEŚCIE w latach 1013- 2016

Działalność naszej Sekcji w zakresie organizowania społeczności lokalnej do roku 2013 skierowana była głównie do **społeczności kategoryjnej** (dzieci), choć już wówczas kierowaliśmy swoje oferty animacyjne również do osób dorosłych (szczególnie seniorów). Nasze projekty miały na celu integrację dzieci i młodzieży z różnych szkół i placówek jak również różnych środowisk wychowawczych. Oprócz możliwości zaprezentowania swoich umiejętności dzieci poznawały nowe wzory zachowań, podnosiły kulturę osobistą i pokonywały strach przed autoprezentacją. Natomiast uczniowie Zespołu Szkół nr 3, do którego uczęszczają dzieci z dysfunkcjami fizycznymi i intelektualnymi mogły na równi ze swoimi pełnosprawnymi kolegami mierzyć się na niwie artystycznej.

Obecnie punkt ciężkości został przeniesiony w kierunku **społeczności terytorialnej**, gdyż poniżej opisane trudności występujące w środowisku lokalnym wyznaczyły nowy kierunek naszych działań nastawiony na współpracę zarówno z dziećmi, jak i dorosłymi mieszkańcami z całego naszego rejonu działania.

Szczegółowy obraz Śródmieścia przedstawiliśmy poprzednio. Od tego czasu zaszły w nim jednak zmiany dotyczące m.in. infrastruktury. W ciągu kilku lat przy ul. 3 Maja (główny deptak w centrum miasta), która powinna być wizytówką nie tylko Śródmieścia, ale całego miasta – niczym ulica Piotrkowska w Łodzi – zamknięto 26 sklepów i utworzono zaledwie 1 nowy. Zlikwidowano m.in. księgarnię i w to miejsce powstał kolejny (6) przy tej ulicy sklep z tanią odzieżą. Na tej głównej ulicy Starego Miasta dominują lombardy, komisje i sklepy „Po 4 złote”. Powyższe świadczy o tym, iż Śródmieście zamyka się na pozostałych mieszkańców miasta, którzy niechętnie wybierają się w te rejony na zakupy. Powstająca sieć małych sklepików jest nastawiona głównie na lokalnych odbiorców.

Dużym zaskoczeniem dla nas i dla wszystkich mieszkańców osiedla – było zlikwidowanie Gimnazjum nr 9, z którym od lat współpracowaliśmy przy realizacji różnego rodzaju działań.

Śródmieście objęte jest programem rewitalizacji w wyniku czego wyburzono kilka kamienic. W to miejsce do chwili obecnej nie powstała żadna nowa instytucja. Na terenie działania naszej Sekcji swoją siedzibę ma Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania miasta Włocławek .

Degradacja Śródmieścia następuje nie tylko pod względem infrastruktury, ale również i samych jego mieszkańców. Notujemy coraz większą śmiertelność mieszkańców nadużywających alkoholu (m.in. „pampy” powodującej neuropatię) i dopalaczy powodujących zaburzenia psychiczne, wzrost agresji i zachowań autodestrukcyjnych. Obserwujemy starzenie się populacji śródmieszczań (wzrost usług opiekuńczych i umieszczeń w DPS).

Zapobiegając tym zjawiskom podjęliśmy działania wykraczające poza pracę z dziećmi i zaczęliśmy włączać do współpracy dorosłą część naszej społeczności. Nie umknęły naszej uwadze również pozytywne aspekty związane aktywnością mieszkańców Śródmieścia: podejmowanie zatrudnienia przez część naszych mieszkańców (umowa o pracę, prace dorywcze, staże, prace

społecznie – użyteczne, roboty publiczne, zaangażowanie w realizację projektu „Oddłużenie” – dotyczącego zmniejszenia zadłużenia z tytułu opłat czynszowych). Opierając się na powyższej analizie zmian jakie zaszły na naszym osiedlu zmierzamy do podniesienia umiejętności społecznych mieszkańców Śródmieścia. Tak jak w przypadku dzieci naszym celem było i jest nadal propagowanie nowych wzorów zachowań, podnoszenie kultury osobistej, pokonywanie strachu przed autoprezentacją, tak i w przypadku osób dorosłych wyznaczaliśmy sobie podobne cele. Naszym zdaniem tylko w taki sposób możemy wzmocnić mieszkańców Śródmieścia, aby stali się społecznością pewną siebie, odważnie i zdecydowanie wyznaczającą sobie cele i zmierzającą do ich osiągnięcia.

Nadal nie oceniona dla naszych działań jest rozwijająca się współpraca z partnerami. Do dotychczasowych **partnerów**, z którymi przez minione 3 lata zacieśniliśmy kontakty, dołączyli Świetlica Caritas, Filia nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej, Centrum Kultury Browar „B”, Kafejka Taktyk, Przystań Wodna, Wake Park, Pani Judyta Witkowska ze Szkoły Tańca „Dance Studio”, wolontariuszka – Pani Barbara Pałaszyńska, która przygotowuje dyplomy, zaproszenia i podziękowania, Muzeum Etnograficzne, Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej oraz Teatr Impresaryjny.

Dokonując analizy lokalnej społeczności metodą suwaka przed 3 laty i opisując **zrealizowane działania** wyraziliśmy nadzieję, na zorganizowanie konkursu historyczno – fotograficznego, którego jednym z **efektów** miało być wydanie drukiem kalendarza ściennego. Wyznaczając kierunek dalszej pracy wspomnieliśmy też o zaproszeniu do udziału w kolejnych projektach dyrektorów Wydziału Oświaty. Nim to jednak nastąpiło dostarczyliśmy uczniom śródmiejskich szkół oraz dzieciom ze świetlicy Caritas i Zapiecek 16 fotografii przedstawiających różne miejsca znajdujące się w naszej dzielnicy. Zadaniem konkursowiczów było odgadnięcie tych miejsc oraz opisanie ich historii. Prosiłiśmy też o wykonanie własnych zdjęć Śródmieścia. Do obu części konkursu uczestnicy przygotowali się i z wybranych przez profesjonalne jury zdjęć wydaliśmy kalendarz ścienny pt: **„Włocławskie Śródmieście w obiektywie”**. Z pozostałych konkursowych fotografii zaprojektowaliśmy 7 wzorów pocztówek, które również wydrukowała śródmiejska drukarnia EXPOL. Powstały też plany zajęć, 2 układanki oraz gra edukacyjna „Śródmiejski Piotruś”. W tym cyklicznym projekcie zorganizowaliśmy też przedsięwzięcie pod nazwą „ Historia, współczesność i przyszłość włocławskiego Śródmieścia”. Zadaniem konkursowiczów było napisanie 10 zdań o historii, współczesności i przyszłości naszej dzielnicy i przetłumaczenia ich na dowolnie wybrany język obcy oraz wykonanie prac plastycznych. Powstały rysunki, makiety oraz gra planszowa. Podsumowania każdego z etapów przedsięwzięcia odbyły się w Galerii Sztuki Współczesnej przy ul. Miedzianej oraz w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Warszawskiej.

Przy współpracy z Przystanią Wodną przy ul. Piwnej zrealizowaliśmy projekt pt: **„Historia, współczesność i przyszłość włocławskiego sportu”**. Tym razem uczestnicy mieli za zadanie napisanie 10 zdań na w/w temat oraz stworzenie prac plastycznych związanych z tą tematyką.

W spontanicznie zainicjowanym projekcie pt: **„Poznajmy się”** mającym na celu zapoznanie lokalnej społeczności z najciekawszymi miejscami w naszej dzielnicy zwiedziliśmy nie tylko Przystań, ale także centrum Kultury Browar „B” wraz z istniejącą tam Filią Nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej (o której planach powstania pisaliśmy przed 3 laty), Kafejkę „Taktyk” (projekt: **„ Taktyczna przygoda”**) i Muzeum Etnograficzne (**„Gwiazdkowe impresje”, „Z kozą na zapusty”, „Korowód grup zapustnych”**).

Z kolei w cyklu „**Spotkania z ciekawymi ludźmi**” śródmiejskie dzieci i seniorzy dzięki gościowi z Armenii poznali ormiańskie zwyczaje wielkanocne. Zorganizowaliśmy też spotkanie w Państwowej Straży Pożarnej, redakcji Gazety Pomorskiej i w drukarni EXPOL.

Kolejnym cyklicznym projektem mającym na celu integrację międzypokoleniową oraz możliwość zaprezentowania zdolności tanecznych były trzy **Amatorskie Turnieje Tańca**. Pierwszy miał miejsce w Szkole Tańca Dance Studio przy ul. 3 Maja Pani Judyty Witkowskiej. Uczestniczyli w nim uczniowie śródmiejskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, dzieci ze Świetlic Caritas i Zapiecek, pensjonariusze Środowiskowego Domu Samopomocy oraz członkinie zespołu „Ale Babki” z Ośrodka Dziennego Pobytu przy ul. Brzeskiej. To właśnie wtedy zawiązała się przyjaźń między „Ale Babkami” i „Chłopakami” z Gimnazjum Nr 9. Połączone formacje wystąpiły m.in. na scenie Centrum Kultury „Browar B” podczas obchodów **Dni Włocławka**. W trakcie 2 dni (sobota i niedziela) przedstawialiśmy mieszkańcom Włocławka i gościom z innych miast oraz zagranicy swój cały dorobek animatorski w namiocie usytuowanym przy ul. 3 Maja. Przygotowaliśmy konkursy i zabawy, malowaliśmy twarze, czytaliśmy wspólnie z autorami bajki z „Bajkowego Świata Dziecka” oraz wiersze z naszego tomiku pt: „Cztery pory roku z poezją”. Drugi Amatorski Turniej Tańca pod nazwą „Piraci i marynarze z włocławskiej Przystani” jak sama nazwa wskazuje odbył się na Przystani przy ul. Piwnej. Tam też zrealizowaliśmy finał projektu pt: „**Nadwiślańskie szanty**”. Zadaniem konkursowiczów było stworzenie tekstów do muzyki znanych szant, które nawiązywały do Włocławka i Wisły. Podczas finału wręczyliśmy laureatom śpiewnik zawierający wszystkie konkursowe teksty szant wydrukowany przez drukarnię EXPOL. Trzeci Amatorski Turniej Tańca pod nazwą „Teatralne Impresje” odbył się w Teatrze Impresaryjnym przy ul. Wojska Polskiego.

W 2016 roku ogłosiliśmy konkurs na stworzenie krzyżówek, rebusów i zagadek o Włocławku i Kujawach. Wszystkie konkursowe prace wydrukowała Drukarnia EXPOL pod nazwą „Włocławska Krzyżówka”. Oddechem po konkursowych zmaganiach było przedsięwzięcie „**Śródmiejscy uczniowie w Wake Parku**”, gdzie grupa kilkudziesięciorga dzieci mogła m.in. korzystać z parku linowego usytuowanego nad Jeziorem Czarne.

Efekty działań OSŁ ujęte w wymiarach empowermentu:

Z całą pewnością możemy stwierdzić, iż nasze działania są kontynuacją przedsięwzięć organizowanych do roku 2013 natomiast efekty są wzbogacone o nowe doświadczenia zarówno w sferze spójności, upodmiotowienia wpływu, angażowania i kooperacji.

Spójność:

- Wyrażanie szacunku do innych – zwłaszcza słabszych – była widoczna m.in. podczas I Amatorskiego Turnieju Tańca, gdy obok pełnosprawnych tancerzy występowali też uczniowie z ZS nr 3, pensjonariuszki Środowiskowego Domu Samopomocy i Ośrodka Dziennego Pobytu. Szczególnie „Chłopaki” z Gimnazjum nr 9 otaczali wszystkich opieką, kibicowali, pomagali w uporządkowaniu sali dając przykład pozostałym uczestnikom Turnieju. Spotkanie to zaowocowało połączeniem „Chłopaków” z „Ale Babkami” z Ośrodka Dziennego Pobytu i ich wspólnymi występami na różnych imprezach.
- Kolejne zjednoczenie się miało miejsce podczas „Włocławskiej Krzyżówki”, gdy kilkoro dzieci i seniorów uczestniczących we wcześniejszych naszych przedsięwzięciach stworzyło nieformalną grupę pod nazwą MOPSIKI przystępując do konkursu na równi z przedstawicielami różnych placówek.

Upodmiotowienie:

- Uczniowie ZS nr 3 przy ul. Nowomiejskiej, do którego uczęszczają dzieci niepełnosprawne fizycznie i intelektualnie biorące od lat udział w naszych przedsięwzięciach, w konkursie „Nadwiślańskie szanty” tak scharakteryzowali siebie i naszą współpracę:
„ Nasza przyjaźń niech na wieki trwa,
Sekcja MOPR – u wór pomysłów ma.
My uczniowie z Zespołu Szkół
Nowomiejski otwieramy wór.
Wszyscy razem, każdy inny jest.
Bardzo chcemy w Was przyjaciół mieć”.

Wpływ:

- Wzmocnienie autorytetu lokalnych liderów, pojawienie się nowych, podejmowanie inicjatyw opisanych powyżej.

Angażowanie:

- Ponownie przykład MOPSIKÓW, którzy m.in. sami przygotowują podziękowania dla osób goszczących nas, sami wysuwają propozycje kolejnych przedsięwzięć, pomagają w ich realizacji np. opiekując się dziećmi sąsiadów.

Kooperacja:

- Lokalna społeczność sama zwraca się do różnych instytucji w celu zaplanowania kolejnych przedsięwzięć dowiadując się m.in. o koszt, faktury, rozkład jazdy.
- Instytucje chętnie zapraszają nas do współpracy (m.in. Wake Park, do którego zostaliśmy zaproszeni z grupą kilkudziesięciorga dzieci i podjęci kiełbaskami z grilla, pieczywem i słodyczami przez co zaoszczędziliśmy nasz budżet).
- Pani Judyta Witkowska z „Dance Studio” bezpłatnie przeprowadziła nasze trzy Amatorskie Turnieje Tańca, a w pierwszym udostępniła nieodpłatnie własną salę.
- Nasza wolontariuszka – pani Barbara Pałaszyńska z dużym wyprzedzeniem przygotowuje profesjonalne zaproszenia i dyplomy, by odciążyć nas podczas realizacji przedsięwzięć.
- Nadal mamy dobre relacje z przedstawicielami władz i mediów.

Przeszkody:

- Brak stabilności i stałej systematycznej współpracy między przedstawicielami społeczności lokalnej. Nie utworzyła się jeszcze grupa osób, która będzie stanowić silny trzon społeczności lokalnej „Śródmieścia”. Wymaga to dalszego wzmacniania i rozwijania umiejętności indywidualnych liderów tej społeczności.
- Biurokratyczne obwarowania realizacji niektórych przedsięwzięć związane z rozliczaniem budżetu. Nie wystarczające wyposażenie warsztatu pracy, brak stałego określenia zasad i warunków pracy organizatora społeczności lokalnej, to przeszkody którym na co dzień stawiamy czoła. W pokonywaniu tych trudności pomaga nam zaangażowanie lokalnej społeczności i instytucji. Przyzwyczajeni do naszych cyklicznych projektów zarówno mieszkańcy naszej dzielnicy jak i partnerzy – z niecierpliwością oczekują na kolejne edycje. Np. pani Judyta Witkowska będąca pod ogromnym wrażeniem naszego profesjonalizmu przy organizowaniu Amatorskich Turniejów Tańca oraz wysokiego poziomu jego uczestników już zastanawia się

gdyż może odbyć się następny by pomieścić coraz większą ilość uczestników i publiczności.

Brak problemów na linii - Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej „Śródmieście”, a lokalna społeczność i partnerzy - w dużej mierze wynika z ogromnego zaangażowania pracowników naszej sekcji oraz wieloletniego budowania wzajemnych relacji. Kompetencje społeczne animatorów Osiedlowej Sekcji Pomocy Społecznej „Śródmieście” wpływają na uwrażliwienie przedstawicieli różnych firm i instytucji na potrzeby lokalnej społeczności. Wzajemny szacunek i zaufanie powodują, że nasza współpraca nie ma charakteru sformalizowanego (podpisywanie umów o partnerstwie), gdyż punkt ciężkości przeniesiony został na reakcje o charakterze partnerskim, nie zaś oficjalnym czy urzędowym. Rozumiejąc charakter naszej pracy partnerzy przejawiają otwartość na nasze propozycje, pomagają przy ich realizacji dzieląc się swoją wiedzą, doświadczeniami, a niejednokrotnie środkami finansowymi.

Nasza **dalsza praca** będzie zmierzać **w kierunku** kontynuowania cyklicznych projektów pod nazwą „Spotkania z ciekawymi ludźmi” oraz „Poznajmy się”. Pragniemy przedstawić najmłodszym mieszkańcom Śródmieścia ciekawych ludzi, którzy będą ich inspirować, motywować, którzy będą dla nich autorytetami. Nadal prezentować będziemy kolejne miejsca w naszej dzielnicy, jak również poza nią, w których będą mogli spędzać kreatywnie czas, najpierw przy naszym udziale, potem już samodzielnie lub w towarzystwie rodziców, rodzeństwa lub dziadków. Zamierzamy kontynuować pracę na mocnym stronach uczestników naszych przedsięwzięć, zachęcać ich do rozwijania pasji i zainteresowań, umożliwiać prezentację swoich talentów. Nadal **głównym celem** będzie integracja, tolerancja, szacunek, praca nad sobą, kreowanie pozytywnych postaw.

Lidia Kobus

Organizator Społeczności Lokalnej

OSPS „Śródmieście”

MOPR we Włocławku

RAPORT Z REALIZACJI DZIAŁAŃ OSIEDLOWEJ SEKCJI POMOCY SPOŁECZNEJ NR 2 „ZAZAMCZE”

W latach 2013 - 2016

Do roku w 2013r. działania pracowników OSPS „Zazamcze” skierowane były głównie na rozwój procesu Organizowania Społeczności Lokalnych w dwóch grupach terytorialnych tj. „**Grupa Mieszkańców Osiedla Leopoldowo**” oraz „**Grupa mieszkańców z ulicy Ceglanej**” a także wspieranie i współpraca z grupą kategoriałną tj. „**Klubem Seniora Zazamcze**”. Kolejne lata owocowały w działania kontynuujące proces rozwoju tych społeczności zmiernając do wzbogacenia przedstawicieli mieszkańców w nowe umiejętności. Poniższe działania zostaną przedstawione w sposób uwidaczniający proces rozwoju wymienionych wyżej grup a na zakończenie opisane zostaną działania które pracownicy inicjowali w celu wzbudzenie procesu integracji i współpracy między wymienionymi wyżej grupami.

I. „**GRUPA MIESZKAŃCÓW OSIEDLA LEOPOLDOWO**”

Prowadzone i inicjowane przez nas przedsięwzięcia miały charakter cyklicznych, systematycznych działań skierowanych do różnych grup wiekowych. Uczestnictwo w tych projektach stwarzało mieszkańcom szansę na nawiązanie partnerskich relacji sąsiedzkich oraz dawało możliwość uczenia się, w jaki sposób funkcjonuje grupa i jak w zespole można osiągać wspólnie wyznaczone cele. Pod koniec 2011r. zorganizowaliśmy spotkanie z mieszkańcami, na którym podsumowaliśmy projekty realizowane do tej pory i planowaliśmy działania na rok 2012. Między innymi to spotkanie przyczyniło się do tego, iż w chwili obecnej na terenie osiedla realizowane są działania, których inicjatorem i głównym realizatorem jest społeczność lokalna. „**Zajęcia dla maluchów**” to kontynuacja projektu „**Biblioteka pod dębem**” – czyli spotkania dla maluchów dwa razy w tygodniu prowadzone przez wolontariuszkę – mieszkankę osiedla (jedną z mam), podczas których dzieci spędzały czas na zabawie ale również na nauce. Na początku były to zajęcia oparte o wkład pracy wolontariuszki, później dzięki drobnym składkom rodziców dzieci udało się zorganizować zajęcia kulinarne: robienie sałatek i kanapek a także spotkanie przy grillu. W chwili obecnej zaniechano realizacji tego przedsięwzięcia bowiem dzieci które na początku brały udział w zajęciach obecnie uczęszczają na świetlicę, natomiast na dzień dzisiejszy jest zbyt mała grupa dzieci powyżej trzech lat. Zajęcia zostaną wznowione w przyszłości. Nadal realizowane są **spotkania z przedstawicielami poszczególnych bloków**. Termin spotkań wyznaczono na każdą ostatnią środę lub wtorek miesiąca. Właśnie na tych spotkaniach mieszkańcy omawiają ważne dla nich sprawy i to tu właśnie planowane są działania skierowane do całej społeczności osiedla. Jest to okazja do nabywania nowych umiejętności, wymiany doświadczeń, wzajemnego wsparcia ale przede wszystkim do wyznaczania wspólnych celów oraz zadań na poszczególne miesiące. Dają poczucie sprawczości i wpływu na otaczającą rzeczywistość. To właśnie ta grupa jest głównym organizatorem **festynów z okazji Dnia Dziecka, „Akcji sadzenia drzewek”**. To dzięki tej grupie poprawia się utrzymywanie czystości na klatkach schodowych. Praca tej grupy zmierza w kierunku samodzielności. Spotkania z mieszkańcami nadal odbywają się w utworzonej na terenie osiedla Filii Klubu Integracji Społecznej, która od września 2011 roku jest bardzo mocnym wsparciem dla naszych działań w środowisku. To właśnie tu prowadzone są systematycznie na osiedlu zajęcia w różnych obszarach, ukierunkowane na rozwój poszczególnych osób. Do dyspozycji mieszkańców są między innymi: psycholog, terapeuta ds. uzależnień, asystent rodziny z problemem alkoholowym, pedagog. W ramach działań KIS-u prowadzone są „**Treningi Osobistego Rozwoju**”. W zależności od potrzeb specjaliści służą pomocą w zakresie rozwiązywania różnych codziennych problemów. Specjaliści KIS-u prowadzą również

„**Szkołę dla rodzica**” czyli podnoszenie kompetencji wychowawczych. Zauważamy, iż wsparcie indywidualnych osób przekłada się na wzrost aktywności na gruncie społecznym.

W pomieszczeniach KIS-u jedna z mieszkańek prowadzi „**Podręczną bibliotekę**”, która zawiera książki pozyskane ze zbiorów. Są w jej zasobach lektury szkolne, bajki dla dzieci ale również trochę literatury lekkiej zarówno dla kobiet jak i mężczyzn. Dla każdego coś fajnego.

Mieszkańcy Leopoldowa systematycznie co roku organizują kilka **pikników integracyjnych** dla całej społeczności. Przy organizacji tych przedsięwzięć najbardziej widoczny jest proces rozwoju tej grypy, bowiem widać coraz większą samodzielność mieszkańców. Pikniki za każdym razem wzbogacane są nowymi akcjami wymyślanymi i realizowanymi przez mieszkańców (trampolina, dmuchany zamek, kucyk, itp.)

Od 2014r. Społeczność Lokalna Osiedla wraz z Osiedlową Sekcją Nr 2 oraz Świetlicą „Zacisze” organizują na osiedlu **ogniska dla dzieci i młodzieży** a także tradycją stało się „**Święto chłopaka i pieczonego ziemniaka**”.

Również od lutego 2014r. funkcjonuje na osiedlu **młodzieżowa drużyna piłkarska**, która reprezentuje mieszkańców w różnego rodzaju rozgrywkach i turniejach. W chwili obecnej na koncie drużyny są zdobyte trzy puchary.

Ważne podkreślenia są również spotkania głównie edukacyjne takie jak „**Jak oswoić smoka życie w epoce HIV i AIDS**” czy **spotkania z prawnikiem** skierowane do wszystkich mieszkańców osiedla.

Tradycją osiedla stały się **święteczne spotkania** w których co roku spotykają mieszkańcy osiedla z przedstawicielami naszej Sekcji. Przy wspólnie zastawionym stole w świątecznej atmosferze składamy sobie życzenia. Właśnie te spotkania były inspiracją do zorganizowania „**Wigilii na Zakręcie**”, która po zraz pierwszy miała miejsce w 2015r. Na świeżym powietrzu dzieci prezentowały przygotowaną wcześniej Jasełkę a następnie wspólnie kosztowaliśmy przygotowane przez mieszkańki osiedla potrawy wigilijne.

Ważny podkreślenia jest fakt, iż działania podejmowane przez mieszkańców wpłynęły również na poprawę relacji z administracją budynków, która zaczęła bardziej zaawansowane remonty na osiedlu. Ponadto zacieśniła się współpraca z przedstawicielem Policji – dzielnicowym, a także z innymi instytucjami, które włączając się do organizowanych przedsięwzięć współtworzyły więzi coraz bardziej zbliżone do partnerskich relacji. Mając już tak przygotowaną społeczność lokalną należało zastanowić się nad tym co dalej. Powielanie ciągle tych samych działań doprowadzi do zahamowania rozwoju, a kto wie, może do uwstecznienia. Towarzysząc mieszkańcom przy realizacji zaplanowanych wcześniej imprez na osiedlu, staraliśmy się dowiedzieć, czym jeszcze chcieliby się zająć, co chcieliby zmienić, co jest im potrzebne. Z tych rozmów wyłoniły się cele, do realizacji których niezbędne jest wsparcie i współpraca, między innymi, z Urzędem Miasta. Ważne jest, iż w historii tego osiedla miało już miejsce spotkanie z władzami miasta, podczas którego mieszkańcy zachowywali się konfliktowo i agresywnie. Kilkuletni okres współpracy z mieszkańcami pozwolił mieć nadzieję, że nauczyli się skutecznie traktować osoby sprawujące władzę, zatem podjęliśmy decyzję dotyczącą stworzenia płaszczyzny dialogu władz samorządowych i społeczności lokalnej osiedla Leopoldowo. Istotnym jest fakt, iż aktualne władze naszego miasta są bardzo otwarte na różnego rodzaju inicjatywy społeczne, zatem były sprzyjające warunki do nawiązania współpracy z samorządem, co jest istotnym elementem rozwoju społeczności lokalnej.

Priorytetowym zadaniem było zorganizowanie spotkania mieszkańców osiedla z przedstawicielami władz miasta i przygotowanie jego uczestników do wspólnego dialogu. Odbyło się wiele spotkań z mieszkańcami w celu dopracowania w szczegółach każdego elementu spotkania, które od początku do końca mieli poprowadzić sami mieszkańcy. Obserwowaliśmy proces przygotowań, zapewniając wsparcie i dając poczucie bezpieczeństwa. Dotychczasowa współpraca z tą grupą mieszkańców pozwoliła nam poznać ich mocne strony, umiejętności i talenty, dlatego staraliśmy się zadbać o to, aby podział obowiązków między członkami grupy był adekwatny do ich umiejętności, dzięki czemu uczestnicy przygotowań wzmacniali i rozwijali swoje talenty. Zaczęliśmy wspólnie od przygotowania zaproszenia i określenia głównych tematów, które mieszkańcy chcieli poruszyć na spotkaniu z Prezydentem. Następnie dużo czasu spędziliśmy na doprecyzowaniu oczekiwań mieszkańców w stosunku do władz miasta. Po długich debatach skonstruowano ulotkę z określonymi prośbami. Opracowany materiał został poddany konsultacjom społecznym. Ulotki wywieszono na klatkach schodowych. Organizatorzy spotkania przepytывali pozostałych mieszkańców o ich sugestie, zapraszali do wzięcia aktywnego udziału w spotkaniach przygotowawczych. Dzięki temu do grupy organizatorów dołączyło kilka nowych osób. Następnie wspólnie pracowaliśmy nad formą zaprezentowania Prezydentowi dotychczasowych efektów pracy mieszkańców „Leopoldowa”. W tym okresie intensywnie współpracowaliśmy z liderką społeczności, która miała być osobą prowadzącą całe spotkanie a zarazem prezentującą dotychczasową działalność mieszkańców. W tym czasie inne osoby przygotowywały zaplecze techniczne i gastronomiczne na spotkanie.

W dniu 22.09.2015r. na osiedlu „Leopoldowo” odbyło się spotkanie mieszkańców osiedla z przedstawicielami władz miasta. Ku naszemu i mieszkańców zaskoczeniu Panu Markowi Wojtkowskiemu Prezydentowi Miasta Włocławek towarzyszyli wszyscy zastępcy, dyrektorzy niektórych wydziałów a także przedstawiciele Policji, Straży Miejskiej i niektórych Spółek Miejskich, w tym Administracji Zasobów Mieszkaniowych. Spotkanie przebiegało w bardzo miłej atmosferze. Zaprezentowane przez mieszkańców efekty dotychczasowej pracy zrobiły na gościach bardzo duże wrażenie. Następnie w oparciu o przedstawione prośby mieszkańców z jednoczesną deklaracją aktywnego włączenia się do wszelkich prac, wywiązała się dyskusja, w której poruszano różne wątki zmierzające do określenia zasad współpracy. W kularach bardzo często wybrzmiewały opinie, że na pozór osiedle jest takie samo, bowiem nadal są zniszczone klatki schodowe i korytarze ale ludzie są inni. Miło było usłyszeć opinie przedstawicieli Straży Miejskiej, że zupełnie inna jest kultura rozmów z mieszkańcami i o wiele mniej interwencji służbowych. Podobne zdanie wyrazili przedstawiciele Policji. Gotowość do natychmiastowej współpracy w odpowiedzi na prośbę jednego z mieszkańców zgłosił Miejski Zarząd Usług Komunalnych i Dróg Publicznych, deklarując szybkie zainstalowanie pojemnika na psie odchody, który do tej pory służy właścicielom psów na osiedlu.

Mieszkańcy byli bardzo zadowoleni ze spotkania, po raz pierwszy poczuli się jak partnerzy dialogu. Nie oczekiwali wielkich zmian, bowiem nie padły żadne konkretne deklaracje, jednak mieli odczucie, iż to spotkanie otworzyło zamknięte kiedyś drzwi na formy współpracy. Przebieg tego spotkania wpłynął na kolejne decyzje niektórych liderów tego osiedla, a mianowicie mieszkańcy po raz pierwszy w 2016r. złożyli wnioski o środki z Budżetu Obywatelskiego Miasta Włocławek na rok 2017. Było to dla liderów tej społeczności pierwsze doświadczenie praktyczne w pozyskiwaniu środków finansowych.

Ponadto na koniec 2015r. na forach internetowych pojawiły się pierwsze pochlebne opinie i ciepłe słowa ze strony wrocławian pod adresem Leopoldowa, co dawało nadzieję, że mieszkańcy miasta oddadzą swój głos właśnie na rzecz tego osiedla. Mieszkańcy przygotowali trzy propozycje. Dwie z nich nie spełniały wymogów formalnych, jeden przeszedł do głosowania, Projekt dotyczył remontu istniejących na osiedlu: boiska do piłki nożnej i do plażowej piłki siatkowej oraz pozyskanie środków na wyposażenie istniejącej już młodzieżowej drużyny piłkarzy. Drugim istotnym elementem tego projektu jest zorganizowanie pierwszego Międzyosiedlowego Turnieju Sportowego, który zainicjuje powstanie nowej tradycji i współpracy między aktywnymi społecznościami lokalnymi naszego miasta. Ta inicjatywa jest dowodem zmiany społeczności Leopoldowa, która czuje potrzebę zapraszania do siebie, na swój teren, co świadczy o tym, że nie wstydzą się już swojego osiedla i utożsamiają się z miejscem swojego życia. Wraz z przejściem projektu do dalszego etapu wyłoniło się kolejne zadanie dla mieszkańców, których rolą było zebranie pomysłów, jak rozreklamować projekt, żeby zebrać w głosowaniu jak największą liczbę głosów. W oparciu o burzę mózgowi zdecydowano uruchomienie przekazu informacji tak zwaną pocztą pantoflową, opracowanie ulotki reklamowej wraz z informacją o sposobie głosowania, którą mieszkańcy będą rozdawać we wszystkich możliwych miejscach, a także docieranie do wrocławian i osobiste zbieranie wypełnionych kart do głosowania. Niestety wśród dużej konkurencji projekt nie zdobył pierwszego miejsca. Z całą pewnością można stwierdzić, że pracy jaka została wykonana była ważnym elementem edukacyjnym dla grupy liderów tego osiedla i przekłada się na dalszy proces jej rozwoju. Istotne jest, iż w chwili obecnej społeczność osiedla przygotowuje się do założenia stowarzyszenia, które będzie reprezentowało interesy mieszkańców.

Niestety, oprócz efektów, które z całą pewnością można określić jako sukces, należy wspomnieć również o trudnościach związanych z pracą w tak trudnym środowisku. W latach 2009 – 2011 zostały wymalowane wszystkie korytarze i klatki schodowe, proces dewastacji został zahamowany, w ciągu ostatnich lat widać znaczną poprawę czystości tych pomieszczeń, jednak cały czas na osiedlu zdarzają się akty wandalizmu, co zniechęca niektóre osoby do dalszej pracy na rzecz swojego środowiska. Bardzo trudno jest utrzymać równą dynamikę procesu rozwoju. Są okresy, w których aktywność mieszkańców znacznie spada. Jest to bardzo często związane z odejściem głównych liderów i rotacją w grupie. Dlatego cały czas z dużą wiarą i konsekwencją (co też nie jest łatwe) należy wzmacniać tych mieszkańców, kładąc duży nacisk na edukację ukierunkowaną na umożliwienie członkom społeczności lokalnej uzyskanie fachowej wiedzy i rozwijanie umiejętności koniecznych do realizacji wspólnych zamierzeń, aby mieli jak największy, pozytywny wpływ na życie społeczne na osiedlu.

Podsumowując dotychczasową współpracę z mieszkańcami osiedla Leopoldowo ważny podkreślenia jest fakt, iż na początku to my potrzebowaliśmy wsparcia z ich strony żeby cokolwiek zacząć, teraz to oni potrzebują nas, już w coraz mniejszym stopniu, żeby to co udało się zrobić do tej pory utrzymać i dążyć do osiągnięcia nowych celów, które sami sobie wyznaczają. Współpracując z tymi ludźmi dostrzegamy sytuacje, w których nie ci, którzy niszczą, tworzą wizerunek osiedla, ale ci, co naprawiają i pracują na rzecz swojej społeczności. Zachętą i inspiracją dla nas do dalszych działań jest widoczna coraz większa spójność mieszkańców, przejawiająca się poczuciem przynależności do swojego osiedla, wzajemnym szacunkiem, solidarnością a także relacjami samopomocowymi. Świadczy to również o ich wrażliwości i odpowiedzialności za drugiego człowieka. W trakcie działań przedstawiciele społeczności odkrywają swoje mocne strony, co jest dowodem rosnącej

podmiotowości. Systematyczne spotkania z przedstawicielami bloków, planowane i podejmowane działania dają poczucie wpływu na zmianę niekorzystnej sytuacji a jednocześnie zwiększają zaangażowanie mieszkańców w sprawy społeczne. Podczas tych spotkań widoczny jest rozwój relacji i komunikacji między lokatorami a także zmiana nastawienia do trudności, traktowanie spraw z perspektywy „nasze” a nie „moje”. Istotne jest również rosnące zaufanie, wsparcie i wzajemna pomoc a to właściwie świadczy o nabywaniu umiejętności współpracy w grupie, co jest niezmiernie ważne w procesie rozwoju społeczności lokalnej.

II. „GRUPA MIESZKAŃCÓW Z UL. CEGLANEJ”

Nasza Sekcja współpracuje również ze społecznością mieszkańców ul. Ceglanej. Jest to znacznie mniejsza społeczność w stosunku do której skierowaliśmy działania polegające na stworzeniu grupy inicjatywnej składającej się z przedstawicieli mieszkańców ulicy. Oparty na pobudzaniu i wspieraniu aktywności mieszkańców w organizowaniu różnych przedsięwzięć o charakterze integracyjnym, ale skoncentrowanym na pracy na rzecz własnej społeczności. Spotkania miały charakter zadaniowy ich częstotliwość zależała od wyznaczonego na bieżąco zadania jednak dla podtrzymania pewnego poziomu zaangażowania planowano spotkania nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Realizowany od lipca 2011 r. i trwa nadal. Liderzy Społeczności Lokalnej ulicy Ceglanej przy współpracy organizatora społeczności lokalnej OSPS „Zazamcze” zorganizowali: **pikniki integracyjne na zakończenie lata, ognisko oraz atrakcje na lodowisku miejskim przy ul. Wysokiej dla dzieci zamieszkałych na osiedlu „Zazamcze”**, a także organizują **„Święto pieczonego ziemniaka”**. Mieszkańcy chętnie brali udział w szkoleniu zorganizowanym przez „2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy oraz Osiedlową Sekcję „Zazamcze” pt. „Kształcenie oraz aktywizacja zawodowa w ramach OHP”. Systematycznie uczestniczą w organizowanych na osiedlu **„Dniach Sąsiada” w „zawodach wędkarskich”** a także innych inicjatywach organizowanych na terenie miasta.

W tej społeczności zauważamy jednak dość duży spadek aktywności co jest związane z wykruszeniem się dotychczasowych liderów (zmiana miejsca zamieszkania, podjęcie pracy) . W najbliższym czasie bardziej intensywnie organizowane będą spotkania z mieszkańcami dzięki czemu mamy nadzieję pojawią się nowi liderzy którzy wpłyną na wzrost aktywności grupy.

III. „KLUB SENIORA ZAZAMCZE”

Klub Seniora „ZAZAMCZE” funkcjonuje na terenie osiedla „ZAZAMCZE”. Powstał w 2009r. z inicjatywy naszej Sekcji, która w latach 2007-2009 poprzez realizowanie projektów socjalnych rozbudziła potrzebę wśród społeczności lokalnej, integrując i edukując grupę seniorów w kierunku ukonstytuowania się Klubu i samodzielnego prowadzenia działań na rzecz seniorów zamieszkujących osiedle „Zazamcze” . W 2009r. w oparciu o projekt „Samodzielni” powstał regulamin Klubu oraz oficjalne wybory Członków Zarządu, który od tej pory przejął wszelkie obowiązki związane z jego funkcjonowaniem . Mimo, iż Klub jest samodzielną jednostką to od momentu powstania bardzo ściśle współpracuje z naszą Sekcją stanowiąc bardzo istotne wsparcie w działaniach związanych z Organizowaniem Społeczności Lokalnej. W chwili obecnej Klub liczy 60 członków i działa w strukturach Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Seniora z siedzibą w Bydgoszczy. Spotkania Klubu

odbywają się we wtorki przy ul. Wienieckiej 34 jest to lokal udostępniony przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Zazamcze”.

Przy Klubie Seniora powstał „Chór Klubu Seniora Zazamcze”, który na swoim koncercie ma już bardzo wiele nagród zarówno z konkursów międzyklubowych jak również miejskich, regionalnych i ogólnokrajowych. Członkowie klubu wykazują bardzo dużą aktywność i zaangażowanie w sprawy lokalnej społeczności, promują nie tylko swój wiek jako atrakcyjny czas życiowej jesieni, ale swoim działaniem stanowią wzór dla osób znacznie młodszych. Tradycją Klubu stały się: wieczorki taneczne z koszyczkiem, które są doskonałym sposobem na aktywne zagospodarowanie czasu wolnego dla wszystkich mieszkańców osiedla, oraz udział członków klubu w różnego rodzaju projektach realizowanych na osiedlu przy współudziale Osiedlowej Sekcji Pomocy Społecznej Nr 2 „Zazamcze” oraz innych partnerów. Klub realizuje następujące działania:

- Występy: podczas „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”, podczas „Dni Włocławka”, podczas „Dnia sąsiada na Zazamczu”, cykliczne wizyty w Domu Pomocy Społecznej na Skarpie i wspólne śpiewanie,
- Udział w Przeglądach Artystycznym Seniorów: w Konecku, w Raciążku, w Aleksandrowie Kujawskim, Bądkowie, na Łęgu we Włocławku,
- Udział w konkursach „Najlepszy Żur”,
- Seniorzy we własnym zakresie zorganizowali „Wczasy w Kołobrzegu”, wyjścia do Multikina, wycieczkę do Teatru w Toruniu, wzięli również udział w rajdzie rowerowym i w ćwiczeniach „Aqua aerobik”,
- Uczestniczyli w warsztatach komputerowych zorganizowanych przy współpracy z Fundacją „Caietanus”,
- Udział w warsztatach kulinarnych oraz spotkanie z dietetykiem,
- Cykliczny udział w spotkaniach pt. „Wspólne ubieranie choinki na osiedlu Zazamcze”, w „Jesiennych Spotkaniach na Osiedlu Zazamcze” przedsięwzięcie zorganizowane przez Centrum Kultury „Browar B”,
- Co roku organizują uroczyste obchody „Dnia Seniora”.

„Klub Seniora Zazamcze” jest od kilku lat jednym z naszych czołowych partnerów.

IV. WSPÓLNE AKCJE ORGANIZOWANE PRZEZ OSPS „ZAZAMCZE” WSPIERAJĄCE ROZWÓJ WYŻEJ OPISANYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH.

„Najpiękniejsza osiedlowa choinka” - Projekt polegający na wspólnym ubieraniu świątecznego drzewka rosnącego przy budynku Świetlicy Środowiskowej „Zachęta”. Realizowany co roku w partnerstwie z 2-5 Hufcem Pracy, Świetlicą Środowiskową „Zachęta”, społecznościami lokalnymi osiedla „Leopoldowo” oraz ul. Ceglanej, a także z Klubem Seniora „Zazamcze”. Realizację projektu wspiera również Komenda Miejska Straży Pożarnej. Do wspólnej zabawy zapraszamy przedstawicieli szkół znajdujących się na terenie osiedla, świetlice, biblioteki oraz mieszkańców. W atmosferę Świąt Bożego Narodzenia wprowadza nas grupa dzieci zamieszkałych na osiedlu „Zazamcze”, która wystawia przedstawienie jasełkowe. Wspólną zabawę uprzyjemnia kubek gorącego barszczu z pasztecikiem przygotowany przez mieszkańców ulicy Ceglanej i osiedla „Leopoldowo”.

„COŚ DLA MNIE COŚ DLA CIEBIE” - Projekt realizowany od 2009r do nadal. Polega na zbieraniu i udostępnianiu potrzebującym odzieży lub innych artykułów gospodarstwa domowego. Dzięki temu przedsięwzięciu wykorzystany jest potencjał drzemącego w lokalnych zasobach. Kształtuje się wśród osiedlowej społeczności poczucie spełnienia dobrego uczynku i czerpania satysfakcji z niesienia pomocy potrzebującym. Dzięki temu zwiększa się oferta pomocowa OSPS Nr 2 „Zazamcze” dla rodzin najbardziej potrzebujących. Uwrażliwia się społeczność lokalną na potrzeby drugiego człowieka. Realizacja projektu pozwoliła na zapobieganie procesowi marnotrawienia rzeczy nadających się do dalszego wykorzystania.

Mieszkańcy Osiedla Leopoldowo, ulicy Ceglanej a także członkowie „Klubu Seniora Zazamcze”, biorą aktywny udział we wszystkich przedsięwzięciach edukacyjno - integracyjnych organizowanych przez Zespół ds. OSL opisanych poniżej. Ponadto reprezentanci wyżej wymienionych grup są członkami powstałego w ubiegłym roku Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Miasta Włocławek”. Ważnym podkreślenia jest również fakt, iż przedstawicielka mieszkańców osiedla „Leopoldowo” bardzo aktywnie włączyła się do organizowanego we Włocławku w czerwcu 2016r. Ogólnopolskiego Seminarium Organizatorów Społeczności Lokalnej.

Anna Kowalska

Organizator Społeczności Lokalnej
OSPS „Zazamcze”
MOPR we Włocławku

RAPORT Z REALIZACJI DZIAŁAŃ OSIEDLOWEJ SEKCJI POMOCY SPOŁECZNEJ NR 3 „WSCHÓD” w latach 2013- 2016.

1. Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej Nr 3 „Wschód” posiada najbardziej wyraziste granice ograniczone Wisłą od północy, granicami miasta od wschodu południa oraz ulica Świętego Antoniego od zachodu. Zabudowa rejonu jest różna: począwszy od terenów o charakterze wiejskim (Łęg, Grondy, Kamlarka, Rynnica), bloków wysokich (os. Kazimierza Wielkiego), ulice domków jednorodzinnych, osiedle bloków socjalnych (w tym m.in. mieszkania chronione) a skończywszy na budownictwie śródmiejskim („stare” bloki i kamienice). Osiedle ma charakter przemysłowy, posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę: duże sklepy, urzędy, punkty usługowe, duży kompleks sportowo – rekreacyjny (basen, boisko ze sztuczną nawierzchnią, stadion), cmentarz oraz dogodne połączenia komunikacyjne nie tylko z centrum miasta ale również z innymi osiedlami. Teren działania obejmuje uboższą część miasta. Wzrasta liczba rodzin niepełnych oraz wielodzietnych zaś w starszej części rejonu występuje problem osamotnienia i izolacji osób starszych. Wszechobecnym problemem są używki, zaś w lokalach socjalnych wandalizm oraz mała dbałość o estetykę budynków.

2. Do kogo skierowano nasze działania? W oparciu o przeprowadzoną diagnozę nadal w latach 2013 – 2016 szczególną uwagę skupiono na młodych mieszkańcach - dzieciach, młodzieży, aby przy ich współudziale zaktywizować dorosłych mieszkańców osiedla.

3. Partnerzy:

- Świetlica MOPR „Zorza”,
- Centrum Opieki nad Dzieckiem,
- Miejska Jadłodajnia „U Św. Antoniego”,
- Stowarzyszenie „Trampolina” przy parafii Najświętszego Serca Jezusowego,
- Miejska Biblioteka Publiczna Filia Nr 6,
- Bracia Poczieszycciele z Getsemani przy Parafii M.B. Fatimskiej,
- 2-5 Hufiec Pracy.

4. Podejmowane działania.

Celem głównym wszystkich podejmowanych działań – uwzględniając walory edukacyjne – było zapewnienie alternatywnych zorganizowanych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ale przede wszystkim integracja społeczności lokalnej poprzez wspólną pracę i nawiązywanie nowych kontaktów, propagowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej, zmiana wizerunku pracownika socjalnego, pozyskanie partnerów do współpracy, rozwój i tworzenie nowych relacji partnerskich między społecznością lokalną a instytucjami, uaktywnienie się przedstawicieli społeczności lokalnej.

Przy współpracy z partnerami i społecznością lokalną odbywają się:

Warsztaty edukacyjne świąteczne. Okres świąteczny to szczególna okazja do poznania przez dzieci i młodzież tradycji świątecznych, a najlepiej kiedy robią to wspólnie z rodzicami. Celem warsztatów było tworzenia okazji do poznania tradycji świąt (zarówno wielkanocnych jak i bożonarodzeniowych), zacieśnienie więzi emocjonalnych między rodzicami i dziećmi, rozwijanie zdolności manualnych uczestników warsztatów, nawiązywanie nowych kontaktów i umacnianie już istniejących .

2013r.

Warsztaty Świąteczne – społeczność lokalna osiedla Kazimierza Wielkiego.

Termin realizacji:

02/03-12-2013 – warsztaty plastyczne w Świetlicy „Zorza”,

19-12-2013 – warsztaty kulinarne w Świetlicy parafialnej „Trampolina”.

Celem głównym projektu była aktywizacja i integracja społeczności lokalnej poprzez wspólne warsztaty plastyczno – kulinarne.

2014 r.

Warsztaty wielkanocne. Plastyczno – kulinarne - społeczność lokalna osiedla K. Wielkiego, dzieci reprezentujące Świetlicę „Zorza” oraz Centrum Opieki nad Dzieckiem (łącznie udział wzięło 51 osób: dzieci – 43; rodzice – 3; opiekunowie – 5).

Termin realizacji:

09-04-2014 – warsztaty plastyczne w Świetlicy „Zorza” (wykonanie kartek świątecznych),

16-04-2014 – warsztaty kulinarne (przygotowanie sałatki jarzynowej).

Warsztaty bożonarodzeniowe – „ Coraz bliżej Święta”. - społeczność lokalna os. K. Wielkiego dzieci reprezentujące Świetlice „Zorza” (łącznie udział wzięły 54 osoby: dzieci – 46; rodzice – 4; opiekunowie – 4).

Termin realizacji:

10/11-12-2014 – warsztaty plastyczne (przygotowanie ozdób choinkowych, witraży, łańcucha choinkowego),

18-12-2014 – warsztaty kulinarne (przygotowanie sałatki jarzynowej).

2015 r.

Warsztaty wielkanocne. Wielkanoc 2015 - społeczność lokalna reprezentująca obszar działania OSPS NR 3 „Wschód”, dzieci ze Świetlicy „Zorza” (łącznie 48 osób: dzieci – 42; rodzice – 2; opiekunowie – 4).

Termin realizacji:

01-04-2015 – warsztaty plastyczne (ozdoby świąteczne),

02-04-2015 – warsztaty kulinarne(przygotowanie sałatki jarzynowej, babeczek).

Warsztaty bożonarodzeniowe. Idą Święta. - społeczność lokalna OSPS „Wschód” dzieci ze Świetlicy „Zorza” (łącznie 37 osób: dzieci – 30; rodzice – 3; opiekunowie – 4).

Termin realizacji:

14-12-2015 – warsztaty plastyczno – techniczne (przygotowanie ozdób choinkowych, łańcucha choinkowego),

21-12-2015 – warsztaty kulinarne

2016 r.

Wielkanoc 2016. Marcowe impresje.- społeczność lokalna os. K. Wielkiego, dzieci ze Świetlicy „Zorza” (łącznie 43 osoby: dzieci – 32; rodzice – 7; opiekunowie -4).

Warsztaty plastyczno – techniczne. Termin realizacji:

14-03-2016 – wykonanie palm wielkanocnych;

2-03-2016 – ozdabianie jaj styropianowych i gipsowych.

Spotkania świąteczne. Podsumowanie warsztatów; kultywowanie spotkań świątecznych; integracja społeczności lokalnej.

- *Śniadanie wielkanocne.* (28-03-2013; 17-04-2014; 03-04-2015; 24-03-2016).
- *Spotkanie wigilijne „Ten szczególny dzień się budzi”* (20-12-2013; 19-12-2014, 72 osoby: dzieci – 64, rodzice- 4, opiekunowie-4; 22-12-2015, 59 osób: dzieci – 51, rodzice – 4, opiekunowie – 4).

Najpiękniejsza osiedlowa choinka. Od roku 2012 społeczność lokalna regularnie uczestniczy w spotkaniu integracyjnym - świątecznym ubieraniu choinek znajdujących się na terenie sekcji OSPS „Wschód” przy ul. Żytnia 58.

Wycieczki integracyjno – edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej osiedla Kazimierza Wielkiego oraz dzieci ze Świetlicy „Zorza”.

- Kopalnia soli w Kłodawie – 25-07-2014 r. (42 osoby: dzieci – 36, rodzice – 2, opiekunowie – 4);
- JuraPark w Solcu Kujawskim – 15-07-2015 r. (48 osób: dzieci i młodzież – 41, rodzice – 2, opiekunowie – 5).

Przy zaangażowaniu innych podmiotów i instytucji integracji społecznej zrealizowano poniższe projekty:

Stowarzyszenie Trampolina:

- Spotkanie wielkanocne 2013r.
- Miejski Dzień Dziecka 2013 (29-05-2013 Wycieczka do Aquaparku w Kutnie; 31-05-2015 Festyn Osiedlowy);
- Warsztaty świąteczne „Babcia na Trampolinie” (19-12-2013),
- Przy wigilijnym stole (20-12-2013).

2-5 Hufiec Pracy:

- „Z wędką za pan brat”. Konkurs wędkarski zrealizowany przy współpracy Koła Wędkarskiego Nr 124 „Ceramika” i Nr 128 „Terenowe” (20-06-2015).

Beneficjenci: społeczność lokalna (uczestnicy: opiekun – 1 osoba, młodzież w wieku 14-18 lat – 3 osoby).

Cel: Integracja społeczności lokalnej, rozwijanie form aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez wędkowanie.

- „Dni Włoskie” – warsztaty kulinarne kuchni włoskiej (26-11-2015 r.). Projekt skierowany do społeczności lokalnej OSPS Nr 3 „Wschód” (32 osoby: dzieci – 25, rodzice – 4, opiekunowie – 3).

Cel: projekt edukacyjno – integracyjny, poznanie kultury i obyczajów włoskich, wspólne przygotowanie tradycyjnej włoskiej pizzy.

Miejska Biblioteka Publiczna Filia Nr 6.

Warsztaty plastyczne „Popołudnie w bibliotece”.

W ramach nawiązanej współpracy partnerskiej od miesiąc listopada 2015 r. odbywają się spotkania literacko – plastyczne dla społeczności lokalnej osiedla Kazimierza wielkiego.

Cele: aktywizacja społeczności lokalnej; integracja wewnątrzrodzinna; wymiana doświadczeń; nawiązanie nowych znajomości; współpraca instytucji działających na terenie os. K. Wielkiego.

5. Efekty prowadzonych działań.

- mieszkańcy uwierzyli we własne siły i możliwości, angażują się do różnych działań są gotowi do podejmowania zadań (np. pytania o kolejne spotkania w bibliotece, czy mogą przyprowadzić znajomych czy sąsiadkę);
- rozwój indywidualny jednostek poprzez gotowość do podjęcia aktywności zawodowej, m.in. poprzez podjęcie prac społecznie – użytecznych;
- społeczność zna problemy dominujące wśród mieszkańców i ma ich świadomość;
- mieszkańcy osiedla wykazują poczucie przynależności do dzielnicy (mówią o sobie „my z Kazika”);
- pozyskanie partnerów do współpracy;
- nawiązanie partnerskich relacji między mieszkańcami a instytucjami.

6. Trudności na jakie natrafiono podczas realizacji działań.

Nadal największą trudność stanowi sposób myślenia mieszkańców – chęć zmiany ale jednocześnie brak faktycznego zaangażowania. Spowodowane jest to obawą przed stygmatyzacją – „Ci z opieki społecznej” oraz obawa przed porażką („to sąsiadowi się nie udało a nie mi”). Dlatego tak ważne jest podejmowanie działań skierowanych do jak najszerszej społeczności lokalnej nie ograniczając się do osób objętych wsparciem pomocy społecznej, podejmowanie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz społeczności lokalnej. Choć pomalutka zmienia się wizerunek pomocy społecznej i pracownika socjalnego to nasza instytucja nadal kojarzona jest z pomocą finansową i stąd niechęć niektórych przedstawicieli społeczności lokalnej czy potencjalnych partnerów do współpracy.

Pracując nadal modelem OSŁ będziemy dalej starać się dążyć do integracji społeczności lokalnej naszego osiedla a tym samym wzmacniać potencjał liderów oraz poczucie sprawczości samych mieszkańców.

Monika Zalewska

Organizator Społeczności Lokalnej
OSPS „Wschód”

Od stycznia 2012 do czerwca 2016r.
MOPR we Włocławku

RAPORT Z REALIZACJI DZIAŁAŃ OSIEDLOWEJ SEKCJI POMOCY SPOŁECZNEJ NR 4 „POŁUDNIE”

w latach 2013-2016

Osiedle Południe jest największą dzielnicą Włocławka, pod względem liczby mieszkańców. Specyfiką osiedla jest to, iż nie ma tu dużych zakładów pracy, przedsiębiorstw. Jest wielkim blokowiskiem, skupiającym wszystkie grupy kategorialne: dzieci, młodzież, dorosłych, seniorów, matki samotne i rodziny wielodzietne, osoby niepełnosprawne, samotne, bezrobotne itd. Tak wielkie skupisko ludzkie, generuje mnogość problemów i potrzeb z jakimi się ono boryka. Równocześnie stawia wyzwanie sprostania im, ich rozwiązania i zaspokojenia. Biorąc pod uwagę powyższe na terenie działania OSPS Nr 4 w latach 2013 – 2016 poszerzono krąg odbiorców naszych działań wykraczając poza grupę rodzin niepełnych z którą współpracowaliśmy do 2013r.

W rozmowach prowadzonych z mieszkańcami na plan pierwszy wysunął się poczucie samotności i wyobcowania. Uwzględniając zatem specyfikę rejonu działania, położono przede wszystkim nacisk na budowanie więzi sąsiedzkich, osiedlowej wspólnoty, poczucia więzi z regionem, umacniania już istniejących relacji.

Warsztaty edukacyjno – plastyczne

Podstawową grupą do której skierowane były działania były wyjściowo matki samotnie wychowujące dzieci. Współpraca z nimi zapoczątkowała cykl warsztatów edukacyjno – plastycznych na terenie parafii pw. Św. Stanisława.

W latach 2013, 2014 i 2015 były to warsztaty organizowane w ramach Świąt Wielkanocnych lub Bożego Narodzenia. Z upływem czasu zmieniają się uczestnicy warsztatów. Przychodzą już nie tylko matki samotnie wychowujące dzieci, ale i członkowie rodzin pełnych, seniorzy. Pod koniec roku 2015 uczestnicy warsztatów zasygnalizowali potrzebę spotkań w sposób ciągły i systematyczny, tj. raz w tygodniu, przez cały rok szkolny. Warsztaty edukacyjno – plastyczne w 2016 roku przybierają charakter cotygodniowych spotkań, w których uczestniczą przedstawiciele różnych grup kategorialnych (seniorzy, rodziny pełne, samotne matki z dziećmi). Zajęcia aktywnie są wspierane przez dwóch wolontariuszy MOPR.

Spotkania uatrakcyjnijają współpracujący z naszą sekcją partnerzy: Parafia pw. Św. Stanisława, Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej, Kafejka „Taktyk”, Świetlica „Oratorium”.

Poza systematycznymi spotkaniami z przedstawicielami mieszkańców poniżej przedstawiam przedsięwzięcia, które zostały zrealizowane dzięki współpracy naszych lokalnych liderów i partnerów: Świetlicy „Oratorium”, DPS przy ul Żeromskiego i jego mieszkańców, proboszcza parafii pw. Św. Stanisława, Świetlicę „Zefir”, CK „Browar B”, Biblioteka Publiczna Filia Nr 7.

1. Kujawskie pisanki – 2013 rok – projekt miał na celu aktywizowanie społeczności lokalnej, zagospodarowanie czasu wolnego, rozwijanie zdolności manualnych oraz zapoznanie tradycjami regionu, integrację mieszkańców osiedla poprzez wspólne tworzenie pisanek. Zajęcia prowadziła kustosz Muzeum Etnograficznego, zapoznając uczestników z tradycjami ziemi kujawskiej.

2. Warsztaty pasterskie – 2013 rok – projekt ten był kontynuacją warsztatów wielkanocnych. Tym razem były one prowadzone przez wolontariuszy. Uczestnicy warsztatów zapoznali się z zwyczajami i tradycjami tego okresu świątecznego, jak też tworzyli bożonarodzeniowe ozdoby. W okresie 2014/2015 wymieniony cykl i charakter warsztatów był kontynuowany.

3. „Dzień wolnej sztuki” – 2016 rok – uczestnicy „Warsztatów...” oraz społeczność lokalna wzięli udział w zajęciach na terenie Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej. Dzień wolnej sztuki odbywał się w całym kraju w wybranych placówkach muzealnych. Tego dnia, przez godzinę, muzea pokazywały kilka wybranych przez siebie eksponatów, na temat których później odbywała się prelekcja i dyskusja.

4. „Zwierzęta okiem Wajraka” – 2016 rok – był to projekt w którym uczestnicy „Warsztatów” i członkowie społeczności lokalnej wzięli udział w autorskiej wystawie zdjęć przyrodniczych Adama Wajraka. Po wernisażu, można było wziąć udział w prelekcji autora i dyskusji z nim.

5. „Kąpiel w balii. Zwyczaje higieniczne dawnej wsi” – 2016 rok – był to projekt związany z wycieczką na wystawę pod tym samym tytułem, organizowaną przez Muzeum Etnograficzne we Włocławku. W imieniu Muzeum, członkowie „Warsztatów” zaprosili na imprezę społeczność lokalną, która tłumnie na nią przybyła.

6. Gry planszowe – 2016 rok- projekt pod tym tytułem polegał na wytypowaniu spośród uczestników „Warsztatów...” przedstawicieli, którzy wzięli udział w turnieju gry planszowej pt. „Dixit”. Uczestnicy rywalizowali w pierwszej kolejności między sobą, a w kolejnych etapach z drużynami z całego miasta.

7. „Piknik – pożegnanie roku szkolnego” – 2016 rok - piknik zorganizowany przez uczestników „Warsztatów edukacyjno – plastycznych” dla społeczności lokalnej. Wśród zaproszonych gości byli pensjonariusze Domu Pomocy Społecznej przy ul. Żeromskiego oraz dzieci ze Świetlicy „Oratorium”. Piknik był imprezą składkową, gdzie każdy z uczestników jako „wkupne” przynosił coś ze sobą, czym mógł się podzielić z innymi: kiełbaski na grilla, chleb lub napoje.

Efekty działań:

- poszerzenie kręgu odbiorców projektu: od grupy kategoriałnej matek samotnie wychowujących dzieci poprzez rodziny pełne, młodzież, osoby dorosłe po seniorów,
- przejęcie inicjatywy prowadzenia warsztatów przez samych uczestników, organizowanie wycieczek,
- kreowanie przez uczestników nowych przedsięwzięć i pomysłów, rośnie ich zaangażowanie,
- obserwuje się wiarę beneficjentów we własne siły i możliwości, potrzebę „wyjścia na zewnątrz” i zaistnienia w szeroko rozumianym środowisku lokalnym (przykładem jest organizacja pikniku),
- uczestnicy zmienili podejście z „ja” na „my”; poczuli się sprawcami zdarzeń i przejęli odpowiedzialność za swe działania (stworzyli plakaty zapraszające na zajęcia i zachęcające do udziału w nich całą społeczność lokalną, które zostały rozwieszane we wszystkich szkołach podstawowych na terenie osiedla),

- pozyskano do współpracy dwóch wolontariuszy,
- zauważono wzrost szacunku uczestników do siebie nawzajem, wzajemnej troski i zainteresowania.

Poza działaniami realizowanymi z grupą mieszkańców ściśle współpracujących z Parafią pw. Św. Stanisława nasza Sekcja realizowała również projekty skierowane do innych grup społecznych osiedla „Południe”

1. Zefirkowe Mikołajki – projekt kierowany do uczniów szkół podstawowych i ich rodziców.

Partnerzy: Świątlica „Zefir”.

To projekt o charakterze cyklicznym, realizowany na przełomie 2013/16. Każdego roku jest organizowany we współpracy partnerskiej ze Świątlicą „Zefir”. W ramach przedsięwzięcia dzieci ubierają choinkę, robią ozdoby choinkowe, uczestniczą we wspólnej zabawie.

Efekty działań:

- nawiązywanie przez dzieci nowych znajomości i pogłębianie już istniejących przyjaźni,
- poprzez wspólne działanie wzrasta ich wiara we własne siły, zaufanie do samych siebie i swoich możliwości a przez to otwarcie na drugiego człowieka, co można było zaobserwować gdy dzieci uczestniczące we wcześniejszych edycjach projektu, wspierają nowych uczestników,
- wzrost uspołecznienia uczestników, ich otwartość na wspólne (w grupie) podejmowanie nowych zadań.

2. Dzień dziecka z ekologią projekt kierowany do uczniów szkół podstawowych i ich rodziców.

Partnerzy: Świątlica „Zefir”, Nadleśnictwo Włocławek.

Był projektem jednorazowym, zrealizowanym w 2014 roku, w odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez Nadleśnictwo Włocławek. Konkurs polegał na udziale i zaprezentowaniu utworu w II Przeglądzie Piosenki Ekologicznej.

Efekty działań:

- sam udział dzieci w projekcie był efektem innych działań projektowych, jak np. „Zefirkowe Mikołajki” czy „Wigilia z Zefirkami”, wiązał się bowiem z ich poczuciem samostanowienia i wzrostu poczucia własnej wartości, pewności siebie,
- wzrost zaufania uczestników do siebie nawzajem i we własne możliwości,
- zmiana we wzajemnych relacjach dzieci, które dzięki wcześniejszej współpracy zaprzyjaźniły się i podjęły wspólnie wyzwanie udziału w konkursie.

3. Wigilia z Zefirkami: udział w projekcie wzięli wychowankowie Świątlicy „Zefir”, społeczność lokalna osiedla „Południe”

Partnerzy: Świątlica „Zefir”

Przedsięwzięcie o charakterze cyklicznym. W pomieszczeniach partnera, tj. Świątlicy „Zefir”, jej wychowankowie zapraszają społeczność lokalną do uczestnictwa w integracyjnym spotkaniu wigilijnym.

Efekty działań:

- poczucie upodmiotowienia uczestników daje im odwagę do podejmowania działań „na zewnątrz”, wychodzenia z ofertami do szerszej społeczności lokalnej,
- poziom zaufania, pozytywnych relacji dzieci do siebie nawzajem daje im odwagę prezentowania się na zewnątrz (każdorazowo spotkania Wigilijne wzbogacone są o mini spektakle teatralne o tematyce świątecznej).

4. „Południe: moja dzielnica, mała stolica” – projekt skierowany do uczniów szkół podstawowych z osiedla Południe, klas 4 – 6 oraz ich rodziców.

Partnerzy: członkowie jury - Ewa Borkowska, Janusz Bisaga, Jarosław Czerwiński, Mariusz Konczalski – to osoby znaczące w środowisku lokalnym, mieszkające na osiedlu Południe.

Projekt zrealizowany po raz pierwszy w 2016 roku. W związku z dużym zainteresowaniem, będzie w 2017 roku organizowana jego II edycja.

Celem przedsięwzięcia było propagowanie wiedzy o najbliższym regionie, kształtowanie postaw tożsamości i więzi lokalnej wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Projekt zakładał również krzewienie lokalnego patriotyzmu, jak też rozwijanie wrażliwości dzieci na otaczające je środowisko. Projekt miał również na celu rozbudzenie kreatywności i wrażliwości twórczej.

Uczestnicy konkursu złożyli prace w postaci fotografii, rysunku, wiersza i opowiadania na temat osiedla Południe.

Efekty działań:

- nawiązanie współpracy organizatora OSL z pedagogami szkolnymi, zaistnienie OSL jako partner w działaniu na rzecz środowiska lokalnego,
- pozyskano nowych partnerów działań w osobach członków jury,
- wzbudzone zainteresowanie członków jury nowymi talentami (niektórzy prowadzą warsztaty twórcze, do których chcą zaprosić wybranych uczestników),
- budowanie świadomości wśród odbiorców projektu o Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie jako instytucji nie tylko pomocowej i rozdawniczej,
- budzenie wśród młodzieży szkolnej wrażliwości na otaczające je środowisko lokalne.

Działania na rzecz społeczności lokalnej osiedla Michelin

Osiedle „Michelin” jest odrębną dzielnicą Włocławka, administracyjnie jednak przydzielone zostało do działań w zakresie OSL Południe. To obszar nazywany również sypialnią Włocławka. Jest to osiedle skrajności bowiem zamieszkiwane jest przez rodziny bardzo bogate oraz te o bardzo niskim statusie ekonomicznym.

Odbiorcami przedsięwzięć realizowanych w ramach organizowania społeczności lokalnej - byli mieszkańcy osiedla „Michelin”.

Partnerzy: Biblioteka Publiczna, Straż Miejska, Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej - Poradnia Ogólna Nr 7 .

W ramach działań na rzecz integracji mieszkańców tego osiedla realizowane są cykliczne projekty od 2010 roku.

- Aktywne ferie,
- Wielkanocne warsztaty.
- Rozpoczęcie wakacji,

- Spotkania Wigilijne,

Projekty te polegają na wspólnym udziale dzieci i rodziców w organizowanych wspólnie warsztatach edukacyjno – plastycznych.

Efekty działań:

- mieszkańcy osiedla poznają się, nawiązują nowe znajomości, przestają być anonimowi,
- członkowie rodzin nabywają nowe umiejętności i wzbogacają swoje doświadczenia,
- zajęcia uwrażliwiają rodziców na potrzeby dzieci,
- uczą wzajemnego szacunku na płaszczyźnie dziecko – rodzic, rodzic – dziecko,
- mieszkańcy osiedla dostrzegają potrzebę wspólnego działania dopominając się organizowania kolejnych zajęć.

Agnieszka Czerwińska

Organizator Społeczności Lokalnej

OSPS „Południe”

MOPR we Włocławku

PROJEKTY EDUKACYJNO-INTEGRACYJNE ORGANIZOWANE PRZEZ ZESPÓŁ ds. OSL

w latach 2013-2016.

Praca Zespołu ds. Organizowania Społeczności Lokalnej w zakresie realizacji Modelu OSŁ ze społecznościami lokalnymi miasta Włocławek na przełomie lat 2013 – 2016 przyczyniła się do znacznego rozwoju grup społecznych. Opierając się na diagnozie i obserwacjach postanowiliśmy utworzyć przestrzeń do nawiązania współpracy rozwijających się społeczności. Tematem łączącym społeczności okazała się potrzeba zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży oraz mieszkańców miasta Włocławek. Zespół postanowił stworzyć pole do współpracy, porozumienia i wymiany doświadczeń grup rozwijających się społeczności. Postanowił również zintegrować grupy społeczne i mieszkańców miasta oraz stworzyć relacje współpracy poprzez realizację projektów środowiskowych w zakresie aktywizacji, edukacji i integracji społecznej. Ważnym elementem w planowaniu działań było zbudowanie sieci współpracy z różnymi podmiotami i instytucjami. Ich budowaniem zajęą się Koordynator Zespołu.

W procesie współpracy powstały partnerstwa formalne i nieformalne, których wkład i zaangażowanie było niezwykle cenne w pracy ze społecznościami lokalnymi. Na przełomie lat 2013-2016 Zespół podpisał 34 porozumienia o współpracy partnerskiej.

Partnerstwa formalne z podziałem na lata:

- 2013 r. - 3 porozumienia
- 2014 r. - 6 porozumień
- 2015 r. - 15 porozumień
- 2016 r. - 10 porozumień

Współpraca z partnerami umożliwiła realizację wielu projektów, które stworzyły płaszczyznę porozumienia i wymiany doświadczeń rozwijających się społeczności miasta Włocławek. Były to następujące projekty środowiskowe, które wpisały się na stałe w kalendarz wydarzeń służących mieszkańcom naszego miasta:

Projekt: „Jasełka” Był skierowany do dzieci i młodzieży reprezentujących świetlice MOPR. Przedsięwzięcie odbyło się w siedzibie Klubu „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”.

Uczestnicy projektu podczas przedstawień jasełkowych, zaprezentowali bardzo ciekawe formy wokalne, teatralne i taneczne. Miło spędzili czas podczas wspólnego kolędowania. Termin realizacji: 16.01.2015 r.

Cel główny: Integracja i aktywizacja wychowanków Świetlic MOPR ze społecznością lokalną osiedla „Zazamcze” i „Leopoldowo”. Kulturowanie tradycji świątecznych.

Łącznie w projekcie wzięło udział 140 osób.

Projekt: „Bal karnawałowy” Był skierowany do dzieci i młodzieży korzystających ze wsparcia MOPR oraz do wychowanków świetlic MOPR. Zabawa karnawałowa co roku odbywała się w siedzibie Klubu „Zazamcze”. Wodzirejem balu w 2015 i 2016 roku był wolontariusz MOPR we współpracy z organizatorem społeczności lokalnej. Co roku rodzice i opiekunowie wspólnie z dziećmi szyją stroje karnawałowe, które biorą udział w konkursie na najciekawszy strój. Podczas wspólnej integracyjnej zabawy dzieci i młodzież aktywnie i miło spędziły czas. Terminy realizacji:

- 2015 r. - 06.02.2015 r.
- 2016 r. - 26.01.2016 r.

Cel główny: Aktywizacja i integracja dzieci i młodzieży.

łącznie w projektach w latach 2015-2016 wzięło udział 267 osób.

Projekt: „Wigilijny witraż” i koncert kolęd w Klubie „Zazamcze”

Dzięki partnerskiej współpracy pomiędzy Klubem „Zazamcze”, Centrum Kultury „Browar B” i Kościołem Ewangelicznych Chrześcijan w dniu 28.01.2016 r. w siedzibie Klubu „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”, wychowankowie świetlic MOPR oraz uczestnicy ferii zimowych z Klubu „Zazamcze”, wzięli udział w spektaklu pt. „Wigilijny witraż”. Przedstawienie było przygotowane przez Teatr Pantomimy „Dar” z Bydgoszczy.

W trakcie spektaklu dzieci miały okazję nauczyć się pieśni bożonarodzeniowej w języku migowym. Spotkanie zakończyło się prezentacją kolęd i pastorałek przez dzieci reprezentujące świetlice MOPR. Uczestnicy projektu otrzymali kalendarze pocztówkowe, które zostały ufundowane przez Pastora Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan. Było to kolejne wydarzenie kulturalne, które przybliżyło tradycję Świąt Bożego Narodzenia.

Cel główny: Kultuwanie tradycji świątecznych. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej. Współpraca partnerska.

łącznie w projekcie wzięło udział 125 osób.

Projekt: „Spotkanie młodych mam” W dniu 29.03.2016 r. dzięki współpracy z Fundacją Caietanus, odbyło się spotkanie integracyjne młodych mam z dziećmi. Matki spotkały się w sali konferencyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej „Południe” we Włocławku. Podczas spotkania uczestniczki wymieniały się doświadczeniami dotyczącymi wychowania dzieci, rozmawiały o sprawach dla nich ważnych, miło spędziły razem czas. Dzieci natomiast aktywnie układały budowle z klocków, bawiły się z rówieśnikami.

Cel główny: Aktywizacja i integracja młodych mam. Wzmocnienie umiejętności i zdolności młodych mam w zakresie edukacji wczesnodziecięcej. Wymiana pomysłów i dobrych praktyk.

łącznie w projekcie wzięło udział 6 osób.

Projekt „Ferie w Nadleśnictwie Włocławek” Realizowany był w partnerstwie Nadleśnictwem Włocławek. Podczas ferii zimowych co roku odbywają się zajęcia integracyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Dzięki realizacji projektu w latach 2014-2015 uczestnicy spędzali aktywnie czas, uczyli się posługiwania mikroskopem, obserwowali preparaty, owady i rośliny, poznawali mikroświat. Ponadto mieli okazję zapoznać się z wielkim bogactwem świata przyrody, który zaprezentowali przygotowując prace plastyczne pod opieką wolontariuszki MOPR i przedstawicieli Zespołu ds. OSL. Dokumentację fotograficzną projektu prowadziła wolontariuszka MOPR. Zimowe warsztaty ekologiczne co roku kończą się miłą integracyjną zabawą, ogniskiem i śpiewem przy akompaniamencie gitary. Terminy realizacji:

- 2014 r. 03.02.2014 r. – 07.02.2014 r.

- 2015 r. 16.02.2015 r. – 20.02.2015 r.
- 2016 r. 22.02.2016r. – 24.02.2016 r.

Cel główny: Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, edukacja i integracja środowiska oraz nawiązanie nowych kontaktów i umocnienie już istniejących. Współpraca partnerska.

Łącznie w projektach w latach 2015-2016 wzięło udział 282 osób.

Projekt: „Aktywne Seniorki w Klubie Integracji Społecznej”

W dniu 31.03.2016 r. w Klubie Integracji Społecznej przy ul. Okrzei 61 we Włocławku w pracowni komputerowej, odbyło się szkolenie komputerowe dla początkujących, dedykowane seniorom. Udział w nim wzięło 9 par. Aktywne seniorki uczyły się m.in. pisanie i edytowania tekstów, wyszukiwania informacji w Internecie, korzystania z poczty elektronicznej. Szkolenie odbyło się dzięki partnerskiej współpracy z Fundacją Caietanus w ramach realizacji projektu „Aktywnie z pasją”.

Cel główny: edukacja i integracja seniorów. Współpraca partnerska.

Projekt „Gotuj z Kuroniem” Było to spotkanie edukacyjno-integracyjne, skierowane dla aktywnych przedstawicieli społeczności lokalnych reprezentujących Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej. Zajęcia kulinarne z liderami prowadził Jakub Kuroń z Fundacji „Kuroniówka”. Realizacja projektu nastąpiła w dniu 23.05.2014 r.

Cel główny: edukacja i integracja liderów reprezentujących społeczność lokalne miasta Włocławek.

W projekcie wzięło udział 15 osób.

Projekt „Warsztaty fotograficzne ze społecznością lokalną” Zajęcia odbywały się w Klubie Integracji Społecznej. W terminie 19.05.2014 r. - 02.06.2014 r. odbywały się spotkania grupy 6 – osobowej, zainteresowanej warsztatem fotografii. Warsztaty poprowadziła wolontariuszka MOPR. Zaangażowana społeczność miała okazję zapoznać się z podstawową terminologią, zasadami działania aparatów (od najprostszej cyfrowki do skomplikowanej lustrzanki) i fotografowania. Uczyła się również oprogramowania komputerowego do edycji zdjęć.

Cel główny: Aktywizacja i edukacja beneficjentów Klubu Integracji Społecznej.

W projekcie wzięło udział 6 osób.

Projekt; „Dzień Sąsiada” Po raz pierwszy we Włocławku obchody „Dnia Sąsiada” odbyły się w dniu 23.05.2015 r. na osiedlu „Zazamcze”. Było to przedsięwzięcie przygotowane przez aktywnych mieszkańców osiedla wraz z partnerami: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Klubem „Zazamcze”, Biblioteką Publiczną Filią Nr 3, 2-5 Hufcem Pracy, Klubem Seniora „Zazamcze”, Parafią pw. Św. Józefa oraz Spółdzielnią Mieszkaniową „Zazamcze”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie reprezentowały zorganizowane społeczności lokalne z ulicy Ceglanej i osiedla Leopoldowo oraz Klub Seniora „Zazamcze”. W 2015 r. przedstawiciele ulicy Ceglanej i Klubu Seniora „Zazamcze” przygotowali słodki poczęstunek, który można było degustować w „Kawiarence na pięterku”. Przedstawiciele osiedla Leopoldowo na tą okazję sporządzili potrawę „Mazurska Chińszczyzna”, której nauczyli się podczas warsztatów kulinarnych w Klubie Integracji Społecznej ze Stowarzyszeniem „Kuroniówka”, prowadzonym przez pana Jakuba Kuronia. Ponadto liderka osiedla Leopoldowo częstowała sąsiadów pysznym chlebem ze smalcem.

Organizatorzy przygotowali wiele atrakcji takich jak konkursy, zabawy oraz prezentacje grup tanecznych i teatralnych. Najmłodsze dzieci słuchały bajek, które były czytane przez księdza Krzysztofa z Parafii pw. św. Józefa i panią Grażynę z Biblioteki. W przedstawieniu teatralnym wystąpiły dzieci reprezentujące Świątlicę „Zachęta”. Odbyły się także występy grup baletowych i hip-hop. Klub Seniora „Zazamcze” zaprezentował się w występie wokalnym. Podczas święta można było również podziwiać prace artysty z osiedla „Zazamcze”. Terminy realizacji projektu:

- 2015 r. - 23.05.2015 r.
- 2016 r. - 21.05.2016 r.

Cel główny: Nawiązanie relacji sąsiedzkich. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnych miasta Włocławek. Współpraca partnerska.

Ogółem w projektach w latach 2015-2016 wzięło udział ok. 550 osób.

Konkurs wędkarski „Z wędką za pan brat”

Dzięki współpracy z 2-5 Hufcem Pracy, dzieci korzystające ze wsparcia MOPR wraz z opiekunami od 2015 roku uczestniczą w konkursie wędkarskim, który jest organizowany nad jeziorem Czarnym. Konkurs co roku jest realizowany w partnerstwie z 2-5 Hufcem Pracy. Uczestnicy miło i aktywnie spędzają czas integrując się z pozostałymi uczestnikami konkursu. Spędzają wspólne chwile na świeżym powietrzu z opiekunami i rodzicami. Termin realizacji:

- 2015 r. - 20.05.2015 r.
- 2016 r. - 23.05.2016 r.

Cel główny: Edukacja i integracja młodzieży. Aktywne spędzanie czasu wolnego opiekunami i rodzicami. Współpraca partnerska.

Łącznie w projektach w latach 2015-2016 wzięło udział 12 osób.

Projekt: „Dzień Dziecka w Nadleśnictwie” Od 2015 roku jest organizowany w partnerstwie pomiędzy: MOPR, Nadleśnictwem Włocławek i 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy. W 2015 i 2016 roku dzieci z okazji swojego święta, uczestniczyły pikniku z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Wzięły udział w grach, konkursach i zabawach sportowych. Aktywnie bawiły się w podchody z rebusami w parku ekologicznym Ośrodka Edukacji Ekologicznej. Uczestniczyły w zajęciach na stoiskach tematycznych: rzeźbiarskim, malarskim i pszczelarskim. Terminy realizacji projektów:

- 2015 r. - 01.06.2015 r.
- 2016 r. - 02.06.2016 r.

Cel główny: Edukacja i integracja młodzieży. Aktywne spędzanie czasu wolnego.

Ogółem w projektach w latach 2015-2016 wzięły udział 183 osoby.

Projekt: „Powitanie wakacji” Było to przedsięwzięcie realizowane we współpracy z mieszkańcami osiedla „Południe” oraz w partnerstwie z Parafią pw. Św. Stanisława i 2-5 Środowiskowym Hufcem Pracy. Podczas festynu wychowankowie Świątlicy „Zorza” zaprezentowali się w przedstawieniu teatralnym, natomiast umiejętności taneczne pokazała Świątlica „Zefir”.

Liderki z osiedla „Południe” upiekły samodzielnie ciasta, a młodzież reprezentująca 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy ugotowała żurek kujawski. W projekcie wystąpił również zespół muzyczny De Facto, który zapewnił uczestnikom miłą zabawę. Uczestnicy brali udział rodzinnych

grach i zabawach sportowych prowadzonych przez dzieci ze świetlic MOPR, zwiedzali stoiska tematyczne przygotowane przez aktywnych mieszkańców osiedla. Termin realizacji: 28.06.2015 r.

Cel główny: Szeroko rozumiana integracja oraz aktywizacja społeczności lokalnej osiedla „Południe” z mieszkańcami miasta Włocławek.

Ogółem w projekcie wzięło udział ok. 180 osób.

Projekt: Piknik z okazji rozpoczęcia wakacji na osiedlu „Południe”

Partnerzy Fundacja Caietanus, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz 2-5 Hufiec Pracy we współpracy z aktywnymi liderami miasta Włocławka po raz pierwszy wspólnie zorganizowali piknik rozpoczynający wakacje dla mieszkańców osiedla „Południe”.

Podczas przedsięwzięcia w występie artystycznym zaprezentowała się Świetlica „Zefir”. Dzieci i młodzież wraz z opiekunami uczestniczyły w konkursach, grach i konkurencjach sportowych na świeżym powietrzu. Do pomocy przy realizacji projektu włączyli się Wolontariusze MOPR oraz lokalny dyskont Tesco, który ufundował zimne napoje.

Termin realizacji: 02.07.2016 r.

Cel główny: Szeroko rozumiana integracja oraz aktywizacja społeczności lokalnej osiedla „Południe” z mieszkańcami miasta Włocławek.

Łącznie w projekcie wzięło udział ok. 70 osób.

Projekt „Leśne Wakacje” to półkolonie dla dzieci i młodzieży, reprezentującej miasto Włocławek. Co roku organizowane są we współpracy z Nadleśnictwem Włocławek. W 2016 roku do współorganizacji projektu włączyła się Fundacja Caietanus. Dzięki trójstronnemu porozumieniu na realizację projektu „Leśne Wakacje”, partnerzy wspólnie napisali projekt, dzięki któremu otrzymali z Fundacji „Anwil dla WŁOCŁAWKA” grant w wysokości 12 tys. zł.

„Leśne Wakacje” był projektem o charakterze edukacyjno-integracyjnym. Podczas zajęć warsztatowych i wycieczek po okolicy, dzieciom i młodzieży została przybliżona tematyka ekologiczna i krajoznawcza naszego regionu. W realizacji półkolonii co roku aktywnie włączali się rodzice i opiekunowie, którzy pomagali w opiece nad dziećmi oraz w przygotowaniu materiałów do warsztatów. Zajęcia dla grup wiekowych kończyły się dla uczestników wspólną zabawą integracyjną z ogniskiem. Młodzież uczestnicząca w półkoloniach otrzymała Dyplom Młodego Ekologa. Półkolonie odbyły się w terminach:

- 2014 r. 05.08.2014 r. – 21.08.2014 r.
- 2015 r. 10.08.2015 r. – 28.08.2015 r.
- 2016 r. 08.08.2016 r. – 26.08.2016 r.

Cel główny: Zagospodarowanie czasu wolnego, integracja oraz propagowanie edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży – społeczności lokalnych Włocławka.

Łącznie w latach 2014-2016 wzięło udział w projektach 363 osób.

Projekt „Lato dzieci na Wiśle” Projekt realizowany jest co roku. Jego realizacja jest możliwa dzięki środkom finansowym przekazywanym do MOPR co roku przez Związek Miast Nadwiślańskich w Toruniu. W latach 2014-2016 udział w nim wzięły dzieci korzystające ze wsparcia MOPR, reprezentujące społeczność miasta Włocławek. Dużą atrakcją dla dzieci i młodzieży oprócz rejsów po zalewie włocławskim, było pływanie rowerami wodnymi z rodzicami i opiekunami oraz wspólna

zabawa taneczna. Co roku dzieci biorą udział w wielu konkurencjach sprawnościowych przygotowanych jako niespodzianka przez swoich rodziców i wolontariuszy. Uczestnicy projektu co roku mają zapewniony ciepły posiłek postaci kielbaski z grilla oraz słodkie lody i napoje. Realizacja projektu odbywała się w terminach:

- 2014 r. - 28.07.2014 r.
- 2015 r. - 06.08.2015 r.
- 2016 r. - 02.08.2016 r.

Cel główny: Integracja społeczności lokalnej. Aktywne spędzanie czasu wolnego.
Łącznie w latach 2014-2016 wzięło udział w projektach 96 osób.

Projekt „Zakończenie Leśnych Wakacji” Piknik integracyjny dla uczestników półkolonii i dzieci reprezentujących Świetlice MOPR oraz dla opiekunów i rodziców.

Dzieci uczestniczące w projekcie co roku miło spędzają czas podczas wspólnej zabawy integracyjnej wzbogaconej słodkim poczęstunkiem w postaci waty cukrowej i popcornu. Co roku do pomocy w realizacji pikniku włączają się aktywni rodzice i wolontariusze MOPR.

W latach 2014-2015 dzieci i młodzież przygotowały niespodziankę w postaci własnych prezentacji tanecznych i wokalnych.

Zakończenie „Leśnych Wakacji” odbywało się w terminach:

- 2014 r. - 29.08.2014 r.
- 2015 r. - 28.08.2015 r.
- 2016 r. - 26.08.2016 r.

Cel główny: Integracja społeczności lokalnej. Aktywne spędzanie czasu wolnego.
Ogółem w projektach w latach 2014-2016 wzięło udział 320 osób.

Projekt „Zakończenie Wakacji” Piknik integracyjny który był zrealizowany dzięki współpracy z Parafią pw. Św. Stanisława we Włocławku i 2-5 Hufcem Pracy. Wzięli w nim udział mieszkańcy Włocławka wraz z liderami reprezentującymi osiedla „Leopoldowo” i „Południe”. Mieszkańcy wspólnie integrowali się w trakcie rodzinnej zabawy. Dzieci i młodzież uczestniczyły w grach i zabawach na świeżym powietrzu, w edukacyjnych zajęciach rzeźbiarskich, bawiły się również na trampolinie i zjeżdżały z wielkich dmuchańców. Najmłodsze dzieci malowały buzię w zabawne postaci bajkowe. Podczas pikniku Organizator Społeczności Lokalnej reprezentujący Osiedlową Sekcję Pomocy Społecznej „Południe” wręczył nagrody laureatom i osobom wyróżnionym w konkursie pn. „Południe - moja dzielnica, mała stolica”. Piknik był również okazją do wzięcia udziału w loterii fantowej zorganizowanej przez goszczącą na pikniku Fundację Caietanus z przeznaczeniem dla chorej Kingi na rehabilitację. Podczas wspólnej zabawy dzieci częstowały się popcornem i watą cukrową oraz lodami ufundowanymi przez Księdza Proboszcza. Uczestnicy mieli również przyjemność degustować pieczone ciasta i ciastka oraz żurek kujawski, przygotowany specjalnie na tą okazję przez wychowankę 2-5 Hufca Pracy. Pod koniec pikniku zostały ogłoszone wyniki loterii fantowej. Radości było co niemiara. Termin realizacji 26.08.2016 r.

Cel główny: Integracja i edukacja społeczności lokalnej. Aktywne spędzanie czasu wolnego.
Ogółem w projekcie wzięło udział ok. 260 osób.

Projekt: „Zajęcia Hip-Hop” Warsztaty były prowadzone dzięki podpisanemu porozumieniu partnerskiemu o współpracy z Klubem „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”. W latach 2014-2015 wychowankowie Świetlic „Zachęta” i „Zorza” aktywnie uczyli się współpracy i układów tanecznych hip-hop. Pod koniec 2015 roku ze względu na częste nieobecności dzieci i młodzieży projekt został zakończony. Termin realizacji: 01. 2015 r. – 12.12.2015.

Cel główny: Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, edukacja i integracja młodzieży oraz nawiązanie pozytywnych relacji pomiędzy rówieśnikami.

W projekcie wzięło udział 20 osób.

Przedstawienia teatralne: „Zaczarowany las”, „Wesoła Szkoła”, „Kłamstwa Kozy”

Od 2015 r. dzięki współpracy i wsparciu Firmy Vestor, dzieci wraz opiekunami korzystający ze wsparcia MOPR uczestniczą w przedstawieniach teatralnych. Spektakle były prezentowane przez aktorów „Teatru Pinokio” z Nowego Sącza. Dzięki współpracy partnerskiej z Klubem „Zazamcze”, spektakle odbywały się bezpłatnie na scenie Klubu przy ul. Toruńskiej 87. Uczestnicy co roku są pod wrażeniem wartości artystycznej i jakości wykonania lalek prezentowanych przez „Teatr Pinokio”.

- 2015 r. - 21.09.2015 r.
- 2016 r. - 30.09.2016 r. i 21.10.2016r.

Cel główny: Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, edukacja i integracja młodzieży.

W w/w projektach w latach 2015-2016 wzięło udział ok. 120 osób.

Projekt: Jesienne spotkania na „Zazamczu”

Projekt ten był pokłosiem realizacji projektu pt. „Dzień Sąsiada”. Jego organizacja od 2015 r. jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców miasta Włocławek. Od tego czasu aktywni mieszkańcy co roku wspólnie organizują przedsięwzięcie we współpracy partnerskiej: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Klubu „Zazamcze”, Miejskiej Biblioteki Publicznej Filii Nr 3, 2-5 Hufca Pracy, Klubu Seniora „Zazamcze”, Nadleśnictwa Włocławek, Parafii pw. Św. Józefa we Włocławku, Spółdzielni Mieszkaniowej „Zazamcze”. W 2016 r. do grona partnerów dołączyło Przedszkole Publiczne Nr 22 im. Krasnala Hałabały we Włocławku i Świetlica „Zachęta”.

Co roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie reprezentuje społeczność lokalna z osiedla Leopoldowo i Klub Seniora „Zazamcze”. W 2015 roku przedstawiciele os. „Leopoldowo” przygotowali stoisko z przetworami domowymi do degustacji. Panie reprezentujące Klub Seniora „Zazamcze” upiekły na tą okazję ciasta, które cieszyły się zainteresowaniem w „Kawiarence na pięterku”. Seniorki zaprezentowały się również w występie wokalnym.

Dzieci i młodzież podczas rodzinnych spotkań, uczestniczyły w zajęciach literacko- edukacyjnych przygotowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną Filię Nr 3, w warsztatach plastycznych prowadzonych przez instruktorkę reprezentującą Klub „Zazamcze” oraz w warsztatach taneczno-ruchowych, które były prowadzone przez Wolontariuszkę MOPR.

Podczas przedsięwzięcia dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs rodzinny na ogórek sezonu i domowe przetwory. Co roku wśród laureatów i osób wyróżnionych są reprezentujące osiedla „Leopoldowo” i „Zazamcze” oraz przedstawicielka z Klubu Seniora „Zazamcze”.

Terminy realizacji projektu:

- 2015 r. - 10.11.2015 r.

- 2016 r. - 15.10.2016 r.

Cel główny: Kontynuacja procesu nawiązanych relacji sąsiedzkich. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnych miasta Włocławek. Współpraca partnerska.

Ogółem w projektach w latach 2014-2016 wzięło udział 500 osób.

Konkurs „Sprzątamy nasze lasy” Projekt zorganizowany we współpracy partnerskiej z Nadleśnictwem Włocławek. W konkursie co roku biorą udział dzieci korzystające ze wsparcia MOPR oraz wychowankowie Świetlic. Terminy realizacji konkursu:

- 2014 r. - 30.09.2014 r.
- 2015 r. - 16.09.2015 r.
- 2016 r. - 22.09.2016 r.

Cel główny: Propagowanie edukacji i postawy ekologicznej wśród dzieci i młodzieży. Wrażliwość na otaczającą nas przyrodę.

Ogółem w projektach w latach 2014-2016 wzięło udział 51 osób.

Projekt „Przegląd Działalności Artystycznej Świetlic Środowiskowych – ŚWIETLIKI” Przedsięwzięcie zrealizowane we współpracy partnerskiej z Klubem „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”. Projekt wpisał się również w kalendarz wydarzeń społeczności miasta Włocławek. To przedsięwzięcie o charakterze edukacyjno-integracyjnym w którym dzieci i młodzież podczas występów mają okazję nie tylko spędzić miło czas, ale również zaprezentować ciekawe formy wokalne, teatralne i taneczne. Przeglądy odbyły się w terminach:

- 2014 r. - 25.10.2014 r.
- 2015 r. - 04.11.2015 r.

W 2016 r. realizacja projektu nastąpi w dniu 26 listopada.

Cel główny: Integracja, edukacja i aktywizacja społeczności lokalnej miasta Włocławek oraz młodzieży reprezentującej Świetlice Środowiskowe.

Ogółem w projektach w latach 2015-2016 wzięło udział 210 osób.

Projekt: „Namaluj Uśmiech II”

To druga edycja projektu pn. „Namaluj Uśmiech”, który był realizowany w 2013 roku. Projekt był zainicjowany przez Zespół ds. OSL, który pozyskał bezpłatnie farby do wnętrz od lokalnego sponsora. Po przeprowadzonych konsultacjach z pracownikami socjalnymi w OSPS, zostały wyłonione gospodarstwa domowe, które wymagały wsparcia w postaci wymalowania ścian. W pracach remontowych aktywnie uczestniczyli wolontariusze MOPR. Malowali oni pomieszczenia osobom samotnym i niepełnosprawnym. Do realizacji projektu włączyli się również liderzy osiedla „Zazamcze”, którzy pomogli w pracach. Projekt miał być kontynuowany w 2016 roku, jednak ze względu na brak zainteresowanych wolontariuszy, działania nie odbyły się. Planuje się kontynuację projektu w momencie osobowego wsparcia społeczności lokalnej. Terminy realizacji: 12.2015 r. – 02.2016 r.

Cel główny: Poprawa warunków mieszkaniowych, integracja i aktywizacja społeczności lokalnej. Łącznie w projekcie wzięły udział 4 gospodarstwa domowe.

Projekt: „Międzynarodowy Dzień Wolontariusza” Od 2015 roku w Klubie Integracji Społecznej projekt realizowany jest we współpracy z Klubem Wolontariatu MOPR. Biorą w nim udział wolontariusze MOPR oraz aktywni liderzy - przedstawiciele społeczności lokalnej miasta Włocławek.

Terminy realizacji projektu:

- 2014 r. - 05.12.2014 r.
- 2015 r. - 04.12.2015 r.

Cel projektu: Integracja i wyróżnienie najbardziej aktywnych wolontariuszy z Klubu Wolontariusza MOPR i przedstawicieli społeczności lokalnych.

W przedsięwzięciu uczestniczyło 15 osób.

Projekt: „Świąteczne spotkanie przy choince”

Projekt był skierowany do mieszkańców osiedla „Południe”. Akcja została zainicjowana przez lidera społeczności lokalnej osiedla „Południe” oraz przez parterów: 2-5 Środowiskowy Hufiec Pracy, Portal Centrum Sceny Włocławek i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku.

Spotkanie odbyło się przy choince na placu zabaw pomiędzy blokami przy ul. Fredry 6/8. Mieszkańcy miło spędzili czas przy wspólnym kolędowaniu, dzielili się opłatkiem i świątecznymi życzeniami. Dzieci brały udział w konkurencjach sportowych oraz w konkursie wokalnie-recytatorskim Św. Mikołaja za co otrzymały upominki i słodycze. Pod koniec spotkania na uczestników czekał tradycyjny gorący wigilijny barszcz.

Cel projektu: Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej osiedla „Południe”. Kultywowanie tradycji świątecznych.

W projekcie udział wzięły 42 osoby.

Projekt: Spotkania z młodzieżą włocławskich szkół liceów i techników w celu promocji działań środowiskowych Modelu OSŁ i Klubu Wolontariatu.

Projekt był realizowany we współpracy z Klubem Wolontariatu MOPR. Polegał na spotkaniach z młodzieżą w celu zaprezentowania i omówienia podejmowanych działań środowiskowych przez Zespół ds. OSŁ i Klub Wolontariatu MOPR. Dzięki jego realizacji do Klubu Wolontariatu MOPR w roku 2015 dołączyło 9 wolontariuszy, natomiast 8 wolontariuszy dołączyło w roku 2016. Wolontariusze aktywnie włączali się w pomoc przy realizacji projektów środowiskowych. Termin realizacji: styczeń 2015 r. – grudzień 2016 r.

Cel projektu: Zapoznanie młodzieży z działaniami środowiskowymi Modelu OSŁ oraz pozyskanie nowych wolontariuszy.

W dniach 6-7 czerwca 2016r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Włocławek odbyło się Ogólnopolskie Seminarium Organizatorów Społeczności Lokalnej pt. **„Hej Kujawy” - Odpowiedzialnie Społecznie Lokalnie czyli barwy OSŁ na przykładzie włocławskich praktyk**”. Seminarium było efektem partnerskiej współpracy Urzędu Miasta Włocławek, Ogólnopolskiego Forum Organizatorów Społeczności Lokalnej Stowarzyszenia CAL, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku oraz Fundacji Caietanus. Seminarium było okazją do zaprezentowania całościowego wymiaru pracy modelem OSŁ w naszym ośrodku, nie tylko przybyłym z całego kraju gościom, ale również naszym władzom oraz lokalnym partnerom, bowiem niektórzy mieli tylko fragmentaryczny obraz naszych działań. Nadarzyła się więc okazja do edukacji w tym zakresie

i zachęcenia do współtworzenia szerszej perspektywy działań w przyszłości. Ponadto był to bardzo ważny etap edukacyjny dla nas samych. Organizowanie tego rodzaju przedsięwzięcia scaliło jeszcze bardziej Zespół ds. OSL.

Korzyści płynące z realizacji projektów dla społeczności lokalnej:

- stworzenie płaszczyzny porozumienia i wymiany doświadczeń grup rozwijających się społeczności,
- dzieci uczestniczące w projektach wykazały wiele pozytywnych zmian w zachowaniu, rozwijały umiejętności funkcjonowania w grupie, podniosły swoją wiedzę, integrowały się ze środowiskiem, wspólnie uczyły się dyscypliny podczas zajęć. W realizację przedsięwzięć aktywnie włączają się również rodzice dzieci i wolontariusze MOPR,
- uczestnicy konkursów plastycznych i warsztatów rozwijali umiejętności manualne, pobudzali wyobraźnię, aktywnie i miło spędzali czas,
- realizacja projektów środowiskowych przyczyniła się do zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów i wolontariuszy,
- integracja grup społecznych z mieszkańcami miasta,
- wzmacnianie społeczności,
- wspólny cel i praca podczas realizacji projektów spowodowała wzrost aktywności mieszkańców miasta Włocławka,
- wypracowanie wspólnych metod pracy z aktywnymi przedstawicielami społeczności lokalnych,
- wzrost poczucia odpowiedzialności liderów społeczności lokalnych miasta Włocławek za własne otoczenie,
- wzrost poczucia odpowiedzialności liderów i ich aktywność zaowocowała członkostwem w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Miasto Włocławek,
- wzrost pełnienia ról społecznych przez liderów społeczności lokalnych,
- realizacja projektów środowiskowych przyczyniła się do łamania barier związanych z niepełnosprawnością,
- zaspokajanie potrzeb społeczności,
- zwiększenie liczby osób angażujących się w realizację projektów,
- większa siła przebicia i wpływu społecznego,
- wzajemne wspieranie się,
- większa skuteczność działania,
- wspólna odpowiedzialność,
- wyłonienie się nowych liderów,
- wyłonienie się nowych wolontariuszy,
- nawiązanie współpracy z różnymi podmiotami i instytucjami.

Korzyści płynące ze współpracy partnerskiej:

- stworzenie sieci współdziałania partnerskiego,
- większe zasoby i możliwości techniczne, które umożliwiły realizację wielu projektów.
- większe zasoby finansowe,

- wzajemne wspieranie się,
- większa efektywność i skuteczność działania,
- więcej pomysłów, które wspólnie łatwiej jest realizować,
- wymiana informacji, korzystanie ze sprawdzonych rozwiązań i kontaktów,
- lepsza organizacja pracy/podział obowiązków,
- wspólnych relacji w zakresie kultury, edukacji i integracji społecznej,
- nawiązanie współpracy z różnymi podmiotami i instytucjami integracji społecznej.

Partnerzy MOPR:

- społeczności lokalne miasta Włocławek (dzieci, młodzież, osoby dorosłe, seniorzy, osoby niepełnosprawne)
- Komenda Miejska Policji we Włocławku
- Komenda Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej
- Straż Miejska we Włocławku
- Zrzeszenie Miast Nadwiślańskich z Torunia
- Yacht Club Anwil
- Powiatowy Urząd Pracy
- Klub „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”
- Nadleśnictwo Włocławek
- 2-5 Hufiec Pracy
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Klub Karate Kyokushin
- Biuro dla Obywatela
- Parafia pw. Św. Stanisława
- Kafejka Tactic
- Fundacja Caietanus
- Fundacja „Samotna Mama”
- Stowarzyszenie Starówka
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Miasto Włocławek
- Polski Czerwony Krzyż
- Firma „Vestor”
- Włocławskie szkoły podstawowe, gimnazjalne, technika i licea
- Fundacja Orlen – „Dar Serca”
- Fundacja ANWIL dla Włocławka
- Expol
- Hamelin Polska - TOP 2000
- Polkam Sp. z o.o.
- Biuro Podatkowe „MAXim”
- Apteka „ATC-Pharma” Czarneccy
- Kujawska Spółdzielnia Mleczarska „KeSeM”
- Bomilla

- Delecta
- Piekarnia „Południe”
- Cukiernia Morawski
- Cukiernia „Rem-Marco”
- Firma „Artex”
- Wolontariusze

Małgorzata Tomasziewicz – Kamińska

Starszy Specjalista

Koordynator

Zespołu ds. Organizowania

Społeczności Lokalnej

MOPR we Włocławku

Całość opracowała :

Renata Stańczyk – Konsultant Zespołu ds. OSL

Włocławek, 02.11.2016 r.